ՃԷՐԻՏԷՒ ՇԱՐԳԻՅԷ

20 ՓԱՐԱ — 20 ՓԱՐԱ

ԲՕԼԻԹԻԳԻՅԷ ՄԻԼԻՅԷ ԹԻՃԱՐԻՅԷ ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ ՎԷ ԻԼՄԻՅԷ

ԻԷՎՄԻ ԿԱԶԷԹԱ — جريدهٔ شرقيه

{صاحب امتياز: جيوهلكيان}

ԱԲՕՆԷ ՇԻՐԱԹԼԱՐԸ

	12 ամսէ	6 ամսէ	3 ամսէ
ՍԹԱՄՊՕԼ	140 ղշ.	70 ղշ.	40 ղշ.
ԹԱՇՐԱ	200 »	100 »	

Մէճմուայէ 20 ղրուշտան

ԻԼԱՆԱԹ ՇԻՐԱԹԼԱՐԸ

1ինճի, 2ինճի վէ 3ինճի սահիֆէ ղըրշ. 5
4իւնճիւ սահիֆէ 1ին 10փ. հա. » 5
Մէվատտը նէշրիյէ տաիր պէնտլէր մէճճանէն գապուլ օլունմազ վէ ամբ օլունմայան էվրագ իատէ օլունմազ.

Իտարէխանէսի, Աթամպօլտա Պապը Ալի ճատտէսինտէ նումէրօ 20 ճիվէլէքեան մաթպաասընտա տըր: Գէաֆֆէի մէկաթիպ հագգընտա կազէթանըն սահիպ վէ մէսուլ
ՑԻԳՐԱՆ ՃԻՎԷԼԷԳԵԱՆ մուրաճաաթ օլունա:

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

—Սատրազամ հազրէթլէրի՛ տըւն Մապէյնէ ազիմէթլէ հըմայուն իրատէ-Թը Սէնիյէյի ախզ ու Թէլաղգը իլթ. տիֆատէն սօնրա Պապը Ալիյի Թէշրիֆ պույուրմուշ տըր.

—Խարիճիյէ միւսթէշարը Ցատեան Յարութիւն բաշա հազրէթլէրի՛ տըւն Ըստտա պուլընտուղընտան, մագամը մէմուրիյէթինի Թէշրիֆ իտէմէմիշ տիր.

—Խարիճիյէ մէքթուպճըսը վէ Մաթպուաթը էճնէպիյէ միւտիրի Միւնիր պէյ հազրէթլէրի՛ տըւն Մապէյնտէ պուլընմասընտան մէյանի մագամը մէմուրիյէթինէ կիտէմէմիշ տիր.

—Շէհր էմինի Ռըտվան պէյ հազրէթլէրի՛ տըւն մագամը մէմուրիյէթինէ կիթտիքտէն պիր ազ սօնրա Մալիյէ նէզարէթինէ ազիմէթլէ, էմանէթէ աիտ պապը խուսուսած հագգընտա Պագաչեան Ցակոբ բաշա հազրէթլէրիյլէ իճրայի միւզագէրէ էյլէմիշ, վէ պատէհու տաիրէի էմանէթէ ավտէթլէ մուախխէրէն Պապը Ալիյէ ազիմէթ իթմիշ, վէ Սատրազամ վէ Տախիլիյէ նազըրը բաշալար հազարաթըյլա պիր միւտտէթ միւլագաթ էյլէտիքտէն սօնրա Թէքրար տաիրէի էմանէթէ ավտէթ պույուրմուշ տըր.

—Մալիյէ վէ Ատլիյէ նազըրլարը բաշալար հազարաթը՛ տըւն Պապը Ալիյէ պիլազիմէ Սատրազամ հազրէթլէրիյլէ միւլագաթ էյլէմիշլէր տիր.

—Զապթիյէ նազըրը Նազիմ պէյ հազրէթլէրինէ իսթիյազ նիշանընըն ալթըն միտալեասը իհսան պույուրուլմուշ տըր.

—Եավէրանը Շահանէտէն պինպաշը Շէրիֆ պէյէ Սըանիյա տէվլէթի Թարաֆընտան Իզապէլ լա Գաթօլիք վէ Մէրիթ Միլիթէր նիշանլարընըն 2ինճի ռիւթպէլէրի իհսան գըլընմըշ տըր.

—Ցիւն չէքիրմիղտէն Մուտանեայա 183 նուֆուս Իսլամ մուհաճիրի կէօնտէրիլմիշ տիր.

—Մէմալիքը Էճնէպիյէտէն մահալլէրի Թիւթիւն Ռէժիսինէ մախսուս ալամէթը ֆարիգալարը հավի էօթէտէն պէրու Տէրսաատէթէ միւրուտ իթմէքտէ պուլընան հէր նէվ սիկարա քեաղըտլարընըն Տէրսաատէթ վէ մէմալիքը Շահանէնին տիւ կէր հիչ պիր Թարաֆընտա խուլասը ընմամասը հագգընտա էմըր ալի սուտուր իթմէքլէ, քէյֆիյէթ՛ ռուսումաթ էմանէթինէ իճապ իտէնլէրէ էմր պույուրըլմուշ տըր.

—Ցիւն կէճէ սաաթ 8 բառոտէլէրինտէ Գատըքէօյիւնտէ Մոտա ճատտէսինտէ Ֆրէնք քիլիսէսինին արգասընտա սօգագընտա պիր ախշապ խանէտէն եանկըն զուհուր իտէրէք, էթրաֆա սիրայէթլէ, սէքիզ ախշապ խանէ միւնհէտիմ օլմուշ տըր.

—Ռէժի չիֆլէթինին կէչէն սէպտէմպէր հասըլաթը 152,000 լիրայա պալիղ օլմուշ տըր. Կէչէն սէնէ սէպտէմպէր հասըլաթը 138,000 լիրատան իպարէթ իտի.

—Պէյրութ լիման վէ ըըխթըմլարըյլա Շամտան հօրանա գատար Թըամվայ խաթթընըն սահիպը իմթիյազը պուլունան Եուսուֆ Մաթրան էֆէնտի՛ էվվէլքի կիւն հուզուրը հազրէթը Պատիշահիյէ գապուլ պույուրըլարագ մազհարը իլթիֆաթը հազրէթը Շէհրիյարի օլմուշ, վէ ֆէվքը մէզքիւրուտէ Պարիզէ միւթէվէճճիհէն հարէքէթ էյլէմիշ տիր.

—Պանգը Օսմանի միւտիրը ուսումիսի Սըր Էտկար Վինսընթ իլէ զէվճէսի՛ Պանգը մէզքիւրըն Թաժիրը Թասարրուֆընտա պուլունան վէ միւտիրը ուսումինին իգամէթինէ մախսուս օլան Թագսիմտէ վագը խանէյէ նագլ իթմիշլէր տիր.

—Ռուսիա հէյէթը սէֆարէթի՛ տըւն Պէօյիւքտէրէտէն Պէյօղլընտաքի սէֆարէթխանէյէ նագլ իթմիշ տիր.

—Հայտարբաշա-Իզմիտ խաթթընըն պիր գըսմընը ինշա իթմիշ օլան չէհէրմիզ միւթէահհիտլէրինտէն Մ. Պայթէլիգա՛ Պանտըրմատան Գօնեայա գատար ինշասը միւթէամմէլ օլան չըմէնտըֆէր խաթթընըն կիւզէրկեահընը Թէտգիգ ու մուայէնէ զըմնընտա տըւն րըֆագաթընտա պագը միւհէնտիսլէր պուլունտուղը հալտէ Պանտըրմայա կիթմիշ տիր.

—Մէքթէպը Միլքիյէ Թալէպէսինէ էօթէտէն պէրու իլմթիյարը օլունագ Էըմէնի վէ Ռում լիսանը Թէտրիս իտիլմէքտէ օլտուղը մալիւմ տիր. Իլէրիտէ 5ինճի սէնէ չակիրտանընա տախի Թահսիլ իթտիրիլմէք իւզրէ, չիմտիլիք մէքթէպը մէզպուրըն 1ինճի, 2ինճի, 3իւնճիւ վէ 4իւնճիւ սէնէ չակիրտանընըն մէճպուրի օլարագ մէզքիւր լիսանլարըն Թահսիլի հագգընտա պու քէրրէ իրատէ Սէնիյէ սուտուր իթմիշ, վէ Մէարիֆ նէզարէթինտէն Էըմէնի լիսանը մուալլիմլիքինէ Ազմէտ Մուխթար վէ Ցովհաննէս էֆ.լէր, վէ Ռում լիսանը մուալլիմլիքինէ տախի Աքէս Թօրիտէս էֆ. Թային գըլընմըշ տըր.

—Տէօրտունճիւ օրտու մէրքէզինէ (Էըզինկեան) միւլհագ աթըրընտա պուլունան ասքէրի Թապուրլարը՛ Հալէպ վէ Իսքէնտէրուն ճիհէթինէ կէօնտէրիլտիքլէրինտէն, անլէրին եէրինէ 15 Թապուրին Էըզրումա Թային ու իգամէթը՛ տէօրտունճիւ օրտու միւշիրիյէթինտէն պաթէլէկրաֆ մագամը Սէրասքէրիյէ իշար գըլընմաղլա, տաիրէի սըհհիյէի ասքէրիյէճէ իճապը իճրասընա Թէշէպպիւս գըլընմըշ տըր.

—Էըզրում Թօբճու միրլիվասը Խալիտ բաշա՛ պախրատէի Սէնիյէ Էըզինկեանա Թահվիլը մէմուրիյէթ իթմիշ տիր.

—Էվվէլքի ագշամ Ֆէնէր Պաղչէսի ճիվարընտա պօզուլմուշ պիր ինսան նաշը զուհուր իթմիշ, վէ մէզգումըն Իթալիա վաբոր գումբանեասը միւսթախտէմլէրինտէն օլուպ 3 կիւն էվվէլ տէնիզէ տիւշմիւշ օլան 50 եաշլարընտա պիր Իթալեան օլտուղը՛ իճրա օլունան Թահգիգաթտան անլաշըլմըշ տըր.

—Էվվէլքի կիւն Պաթումտան լիմանըմըզա կէլմիշ օլան պիր Ինկիլիզ վաբօրընտան մավունալար իլէ կիզլիճէ Սալըբազարընա 8-10 ֆըչը կազ չըգարըլմըշ իսէ տէ, կէօմրիւք մէմուրլարը Թարաֆընտան չէվրիլէրէք մուհաֆազա սաիրէսինէ Թեսլիմ օլընմըշ տըր.

—Ցուլունը Ըմումիյէ իտարէսի՛ եալընըզ բօյնըզյա վէ զամպալըլ Թահըրրինէ մախսուս օլմագ իւզրէ տամկալը էվրագ իխրաճընա գարար վէրմիշ, վէ գարարը մէզքիւր պէրայի Թէսդիգ Մէճլիսը Մալիյէյէ արզ օլընմըշ տըր.

—Պէթրօլ կազլարընըն մուհաֆազասը իչին Զուպուգլըտա ինշա իտիլմիշ օլան անպարլար միխիլլիւ, Զէճրիյէ կէօմրիւկիւ ճիվարընտա միւտքիրաթ վէ քիբրիթլէրին մուհաֆազասը իչին տախի անպարլար ինշասը Ռուսումաթ էմանէթինճէ միւթէսավվէր օլուպ, պու պապտա Թիճարէթ Օտասընըն րէյի իսթիմզաճ օլընտուղու Օտաի մէզքիւր՛ ճէվապը մուվաֆագաթ վէրմիշ տիր.

—Տէրսաատէթ Ինկիլթէրրա սէֆարէթի՛ Տէրսաատէթտէ սաքիթ մարզա իլէ բամպուգ իպլիկի վէ էմթաայի սաիրէ սաթանլարա գարշը էճնէպի վէ եէրլի ֆապրիգաթօրլարըն վէ էհալինին մուհաֆազաի մէնաֆիի իչին խուսուսի պիր նիզամնամէ Թանզիմինի Պապը Ալիյէ Թէքլիֆ իթմիշ օլմաղլա, քէյֆիյէթ՛ Տէրսաատէթ Թիճարէթ Օտասընըն էնզարը Թէտգիգինէ հէվալէ օլընմըշ տըր.

—Ցուլունը Ըմումիյէի Օսմանիյէ վէ Ռէժի իտարէսի միւթէֆէթթիշի Թըընկէրզատէ Եավէր բաշա հազրէթլէրի՛ Մալիյէ նէզարէթինտէն Թային օլընան իքի մէմուր իլէ, Ցուլունը Ըմումիյէ իտարէսինտէն նասպ իտիլմիշ օլան իտարէի մէզքիւրէ մուհասէպէճիսի Մ. Մէրի վէ մուավինի Մ. Մէրսինիյէնին ինզիմամը մուավէնէթլէրիյլէ Ռէժինին 1889 սէնէսի մուհասէպէսի տէֆթէրլէրինի (պիլանչօ) Թէտգիգ ու Թէֆթիշէ մէմուր պույուրըլմըշ օլմաղլա, մումաիլէյհիմ՛ պու հաֆթա Ռէժինին Գալաթատաքի իտարէխանէսինտէ ազըմ իճթիմա իտէճէքլէր տիր.

—Մօնթէնէկրօ ալէյհինտէ կէօրէ, Մօնթէնէկրօ Թիւթիւն Ռէժիսի Թէէսիսի իչին կէչէնտէ Մօնթէնէկրօտան Տէրսաատէթէ կէլմիշ օլան Մ. Օրնիթէին իլէ Պանգը Օսմանի վէ մէզքիւր Պանգա Թարաֆընտան Թէշքիլ օլընմըշ օլան հէյէթը սէրմայէտարան պէյնինտէ պու քէրրէ պիր իթիլաֆը Թամմ հուսուլէ կէլմիշ, վէ պու մաատէ օլմուշ պիթմիշ պիր իշ սըյլանա լէպիլմիշ տիր.

—Ալէմանիատա Պէհրինկէր է Սօհն ֆապրիգասընտան Տէրսաատէթէ կէօնտէրիլմիշ օլան պիր Թագըմ սօֆաթօլարըն խալիս օլմատըղընտան պահսըլա կէօմրիւք մէմուրլարը Թարաֆընտան Թէվգիֆ օլընտուղընը կէչէնտէ եազմըշ իտիք.

Մէզքիւր ֆապրիգանըն Տէրսաատէթէ կէօնտէրտիկի պաշ քիմեակէրի Տօգթ. Շօֆէրին Թէգրիրի մուճիպինճէ, մէզքիւր սօֆաթօլար՛ Մէքթէպը Թըպպիյէտէ պիր հէյէթը մախսուսէ Թարաֆընտան Թահլիլ (անալիզ) օլունտուղտա, պունլարըն խալիս օլտուղը անլաշըլարագ, սահիպլէրինէ Թէվդիի իչին Ռուսումաթ էմանէթինէ Թէպլիղաթ վուգու պուլմուշ տըր.

—Ախիրէն լիմանըմըզա վիւրուտ իթմիշ օլան պիր Ինկիլիզ վաբօրընտա պուլընան Թէնիզտէ բըլտըրմըշ մուզիրրը սըհհէթ պուղտայըն գարայա իխրաճը մէն իտիլմիշ օլտուղը հալտէ, էվվէլքի կիւն մէզքիւր պուղտայլար մավունալարա եիւքլէտիլէրէք Սիրքէճի իսքէլէսինէ չըգարըլմըշ վէ օրատան կէօյա Զէքմէճէտէ գուրուտուլմագ իւզրէ վակօնլարա եիւքլէնիլմէք իսթէնիլմիշ իսէ տէ, Շէհր էմանէթի սըրմէֆէթթիշի Միւթթագ պէյ Թարաֆընտան կէօրիւլիւպ մէն իտիլմիշ, վէ մէզքիւր պուղտայլար գարայա իխրաճընա միւսաատէ իթմէք իւզրէ 50 լիրա րիշվէթ ալըմըշ օլան Պիրինճի տաիրէի պէլէտիյէ չավուշլարընտան քէօբրիւ պաշը մէկքըրընտա միւսթախտէմ Տիվրէթի էֆ.՛ Շէհր էմինի Ըըտվան պէյ հազրէթլէրինին էմրի մուճիպինճէ Թահթը իսթինթագա ալընարագ, իւզէրինտէն րիշվէթ ալտըղընը միւպէյյին էվրագ զուհուր իթմէքսիզին գըլըճը պէյինտէն ալընարագ Պապը Զապթիյէտէ Թահթը Թէվգիֆէ ալընմըշ տըր.

—Ռուսիա սէվքէլթ Տէրսաատէթ ժէնէրալ գօնսօլօսը՛ տըւն Պապը Զապթիյէյէ կիտէրէք Նազըր Նազիմ պէյ հազրէթլէրիյլէ պիր միւտտէթ միւլագաթ էյլէմիշ տիր.

—Պիր բըմօրքէօր վաբօրը՛ տըւն Իզմիտտէն Տէրսաատէթէ կէլիր իքէն, Եալըվա աչըգլարընտա աէրունինտէ քիմսէ օլմայան պիր սանտալա բասթ կէլէրէք եէտէյինէ պաղլայըբ Տէրսաատէթէ կէթիրմիշ, վէ Լիման տաիրէսինէ Թէսլիմ էյլէմիշ տիր.

—Ցըն սապահ քիրէճ համուլէսիյլէ Սթէնիաոտան Հէյպէլի ատասընա միւթէվէճճիհէն հարէքէթ իտէն Թէրսանէի Ամիրէնին պէօյիւք պիր մավունասը՛ Իսկիւտար բիչ կէահընա կէլտիքտէ, աէրունինտէքի քիրէճ հէր նասըլսա եանմայա պաշլատըղընտան, մավունա պաշտան գարա իթմիշ, վէ Իսկիւտար լիման րէիսի Սիւլէյման էֆ.՛ Թէրհալ պիր խայըգ ամէլէ Թէտարիք իտէրէք քիրէճլէրի չըգարթըրմըշ վէ մավունայը գուրթարըլմըշ տըր.

—Էվվէլքի կէճէ վուգու պուլան չէտիտ պօրա էսնասընտա Սամաթեա ճիվարընտա Եօլճէէն ճամիսինին Թավանը եըգըլմըշ տըր.

—Ցըն սալթանաթը Սէնիյէնին Պարիզ սէֆարէթի միւսթէշարը Միսաք էֆ. հազրէթլէրիյլէ ուսուլ ֆէնէրլէր միւտիրի Մ. Գօլաս Պարիզէ, վէ Քէօթահեա միւթէսարրըֆը հէտիրի Ազմէտ բաշա հազրէթլէրի տահայի մէմուրիյէթինէ միւթէվէճճիհէն Տէրսաատէթտէն հարէքէթ իթմիշլէր տիր.

—Քէօթահեա միւթէսարրըֆը սապըգը Վէյսէլ բաշա հազրէթլէրի՛ տըւն Տէրսաատէթէ միւվասէլէթ էյլէմիշ տիր.

—Էյրիգաբու խարիճինտէ պաղը Թիւթիւն գաչագճըլարը՛ տըւն սապահ էրքէն 15-20 գըյէ Թիւթիւն գաչըրմագտա իքէն, Ռէժի գօլճըլարընտան Նաիլ էֆ. Թարաֆընտան խապէր ալընարագ գաչագճըլար Թաագիպ օլընմըշ, վէ Թիւթիւնլէր ալըզ իտիլտիկի սըրատա գաչագճըլարտան պիրի՛ Նաիլ էֆ.յի գամա իլէ Թէհլիքէլի սուրէթտէ եարալայըբ ֆիրար իթմիշ տիր.

—Գուզղունճուգ համուլէսիյլէ Թօյլանտան կէլմէքտէ օլան պիր Եունան եէլքէնի սէֆինէսի՛ էվվէլքի կիւն Գարատէնիզ պօղազը խարիճինտէ քէօմիւր եիւքլիւ պիր չէքտիրմէ իլէ միւսատէմէ իտէրէք, մէզքիւր չէքտիրմէ գարգ օլուպ, րէիսի էմին պօզուլմուշ, վէ անճագ 3 Թայֆասը՛ եէլքէն սէֆինէսի Թարաֆընտան գուրթարըլմըշ տըր.

Տիւնքի Մօնիթէօրտէ օգունմըշտըր.

«Ռուս Բաթրիգխանէսի մէսէլէսինէ տաիր ճէրէյան իթմէքտէ օլան միւզաքէրաթ հագգընտա տիւնքի (էվվէլքի կիւնքի) Նիւսխէմիզտէ վէրտիկիմիզ մալիւմաթը պու կիւն տախի Թէէյիտ ու Թաատիլ իտէպիլիրիզ. Պու մէսէլէ արթըգ քեամիլէն հալլ իտիլմիշ նազարըյլա պագըլապիլիր. Պու պապտա պիր սուրէթը Թէսվիյէ Թանզիմ օլընմըշ օլուպ, պունը մուսաատէ իրատէի Սէնիյէնին ալ ճէրէյան մէլիւմ՝ Պապը Ալիյէ վիւրուտը մէճմուլ տըր.

«Մէզքիւր սուրէթը Թէսվիյէնին էսասընտա տաիր պիր չօգ մալիւմաթ ալմըշ իսէք տէ, ֆագաթ մալիւմաթը՛ զաննիյաթ վէ ֆարզիյաթա մահալ գալմամագ իւզրէ չիմտիլիք նէշրինի մինասիպ կէօրմէտիք.»

Թէպլիղի ռէսմի տիր.

Զ--հ---ր կազէթասը՛ Թէնպիհաթ վէ իխթարաթը միւքէրրէրէ խիլաֆընա օլարագ սանսիւր մէմուրընըն Թէսլիմաթընա մուխալիֆ հարէքէթ էյլէմէ վէ իսրար էյլէմէսինէ մէպնի, պու կիւնտէն իթիպարէն պիր մահ միւտտէթ Թաթիլ օլունմըշ տըր.

Ֆի 6 րէպի իւլ էվվէլ սէնէ 308
վէ ֆի 9 Թէշրինը էվվէլ սէնէ 306

ԹԷՎՃԻՀԱԹ

Էնգարէ վիլայէթինտէ Գայէճրիք գազասը գայմագամըլըղը՛ Մըլայէճճէզ գայմագամը Նէճէֆ էֆ.յէ,

Վիլայէթը մէզքիւրէտէ Մըլայէճճէզ գազասը գայմագամըլըղը՛ Գայէճրիք գայմագամը Ռաիֆ էֆ.յէ,

Վիլայէթը մէզքիւրէտէ Նալլըհանլը գազասը գայմագամըլըղը՛ Ագտաղ Մատէն գայմագամը Աթըֆ էֆ.յէ,

Վիլայէթը մէզքիւրէտէ Ագտաղ Մատէն գազասը գայմագամըլըղը՛ Եալլըվաչ գայմագամը՛ Ալսիվիլ Գաաքը էֆ.յէ,

Հալէպ վիլայէթինտէ Մէնիճ գազասը գայմագամըլըղը՛ Պապ գայմագամը Ահմէտ Համտի էֆ.յէ,

Վիլայէթը մէզքիւրէտէ Պապ գազասը գայմագամըլըղը՛ Ագչէպազար գայմագամը սապըգը Մէհմէտ Րէշատ էֆ.յէ Թէվճիհ պույուրըլմըշ տըր.

ԳՕԼԷՐԱ.

Կէչէն բազար կիւնիւ սաաթ 10տան էրթէսի կիւնիւ սաաթ 10ա գատար նէֆսը Հալէպտէ 20 վէ խարիճ գասապասընտա 2 վէֆիյաթ, վէ Անթաքիատա 2 վուգուաթ վագը օլմուշ տըր.

Իսքէնտէրիյէտէ գօլէրա զուհուր իթտիկի շայի օլմուշ իսէ տէ, պու շայիանըն պիասըլ ու էսաս օլտուղը Թահգիգ գըլընմըշ տըր.

ԱԶԳԱՅԻՆ

Գնալը ատա Թաղ. խորհուրդըն իսթիֆա իթտիկինի վէ պիր մուվագգաթ եէնի Թաղ. խորհուրդ նասպ օլընտուղընը տըւն եազմըշ իտիք.

Խնամակալութիւն Թէսմիյէ օլընան պու եէնի Թաղ խորհուրդ՛ Էքսէրճեան Պօղոս, Պալտըգպանեան Գրիգոր, Իկիտպաշեան Կարապետ վէ Կօրտոնճի Եղիա էֆ.լէրտէն միւթէշէքքիլ օլուպ, մահալլի քիլիսէնին ումուր ու խուսուսաթընը իտարէ իթտիկի կիպի, մէքթէպ հօգաբարձութիւնը մէմուրիյէթինի տախի իֆա իթմէքտէ տիր.

—

Կիւլպէնկեան խանէտանը միւհթէրէմի մէնսուպինինտէն օլուպ Էնգարէտէ իգամէթ իտէն Կիւլպէնկեան Ցովհաննէս էֆ.նին զէվճէ վէ քէրիմէի միւհթէրէմէլէրի ախիրէն Տէրսաատէթէ միւվասէլէթլէ, Մագրիքէօյիւնտէ իգամէթ իթմէքտէ օլտուգլարը հալտէ, կէչէն բէնճշէնպիհ կիւնիւ Բաթրիգխանէտէ մուավինէյի Կիւլպէնկեան էֆ.նին քէրիմէսի Օրիորդ Վէրժին Կիւլպէնկեան իլէ անասըլ Եօզկատլը օլուպ Սամսոնտա մուգիմ օլան Թիւճճարը միւթէպէրէտէն Փափազեան Քէրովբէ էֆէնտինին նիշան րէսմի պիլիճրա, կէչէն բազար էրթէսի կիւնիւ տախի իգտիվաճ այինի վուգու պուլմուշ տըր.

Շէօյլէ քի, էվվէլ մէզքիւրտէ սաաթ 6 բառոտէլէրինտէ էրքէք Թարաֆը օլան տուլիւնճիլէր՛ կիւվէյի Փափազեան Քէրովբէ էֆ. իլէ Կիւլպէնկեան Հաճի Սարգիս վէ Գարրիկ էֆ.լէր վէ Ռում Թիւճճարը միւթէպէրէտէն Թէյլի օղլու էֆ. վէ սաիր պագը մէտուվինը միւթէպէրէ պիրլիքտէ օլտըգլարը հալտէ արապալարա րաքիպէն Մագրիքէօյիւնէ կիթմիշ, օրատա Կիւլպէնկեան էֆ.նին խանէսինտէ մուլթանիթան պիր սուրէթտէ Գասվ այինի իճրա գըլընտըգտան վէ Թաամ տախի օլընտըգտան սօնրա, վաբօրը մախսուսլա Ատայա կիտիլմէք իւզրէ Մագրիքէօյ իսքէլէսինէ էնիլմիշ իսէ տէ, Նօտօս ... էսքիլի վաբօր իսքէլէյէ եանաշամատըղընտան, եինէ արապալարլա մուհաճիրէն Թէյլի օղլու էֆ.նին խանէսինէ կիտիլմիշ տիր.

Եէնի կէլին վէ կիւվէյինին՛ մուխթասար օլտըգլարը խասաիլը մէմտուհէ սէմէրէսի ճէմիլէսի օլարագ, մէնսուպ օլտըգլարը Կիւլպէնկեան վէ Փափազեան խանէտանլարընըն չանընա լայըգ պիր աիլէի մէսուտէ Թէշքիլ իտէճէքլէրի պիտէքքէ ու ցիւպ հէ օլմազլա, մումաիլէյհիմա Կիւլպէնկեան վէ Փափազեան խանէտանլարընը պէօյլէ պիր սըհրիյէթէ պահիր իւլ մէսուտէ Թէպրիքի իթմէքլէ բրինտէն Թօլայը Թէպրիք վէ Թէհնիյէ իտէրիզ.

—

Էվվէլքի իլան օլընտըղը իւզրէ կէչէն բազար էրթէսի կիւնիւ, միւթէէրաննէտէն զուլումտը Գաբամաճեան Կարապետ էֆ.նին քէրիմէսի Օրիորդ Կայինէ Գաբամաճեան իլէ մէշհուրը աթըբպատան Ցօգթ. Թօրգոմեան Վահրամ էֆ.նին րէսմը իգտիվաճը իճրա օլընըպ, սաաթ 5տէ Իւսկիւտարտան Գանտիլլիտէ Գաբամաճեան սահիլխանէսինէ կէլին ալմաղա կիտիլմիշ, վէ օրատա միւթէաաքիպէն ագրապա վէ մէտուվին հազըր օլտըղը հալտէ, Մուրատեանց Տ. Մելքիսեդեկ Սրբազան Արքեպիսկոպոս Թարաֆընտան «Զեղընութիւն» այինի իճրա օլընտըգտան սօնրա միւքէմմէլ պիր Թաամ Թէրթիպ իտիլմիշ տիր.

Սաաթ 7տէ կիւվէյինին տավէթը մախսուսէսի իւզէրինէ հէր իքի Թարաֆ տուլիւն խալգը արապալարա րաքիպէն Գանտիլլիտէն Իւսկիւտարա ավտէթ օլընմըշ, վէ օրատա Սէլամսըզտա Թօրգոմեան խանէսինտէ Իզմիրլեան Գեր. Տ. Մատթէոս վէ Ալէաթճեան Գեր. Տ. Գրիգորիս Սրբազանլար Թարաֆընտան Պսակ այինի մուլթանիթան պիր սուրէթտէ իճրա օլընըպ, կիւվէյինին քիւչիւք պիրատէրի չիֆթլիքեաթը հիւմայուն վէ Պրուսա Հարիր Ցար իւթթահատի միւտիրի Թօրգոմեան Գէորգ էֆ. կնքահայրըլըգ վազիֆէսինի իֆա իթմիշ տիր.

Գանտիլլիտէ կէլինին խանէսինտէ, միւթէաաքիպ վէ միւքէմմէլ չիչէք պուքէթլէրի, վէ էճնիպէ սէֆրանինտէ կիւլ զօնչէլէրիյլէ կէլին վէ կիւվէյինին իսիմլէրինին իլք հուրուֆաթը Թէշքիլ օլընմըշ չիչէքտէն մամուլ Էյֆէլ գուլէսի՛ Թէզյինաթը միւթէաաքիպէ միյանընտա պըրճա րէճիւ օլտըղը կէօրիւլմիշ տիր.

—

Մագալեան էֆ.նին գաչա վէ սաաթա տաիր օլուպ կազէթամըզըն սօն սահիֆէսինտէ միւնտէրիճ օլան իլանը մախսուսը՛ օգույանլարըմըզըն նազարը տիգգաթընա Թավսիյէ օլունուր.

ԹԷԼԷԿՐԱՖ

(Աժանս տը Գօնսթանթինօփլ)

ՊՈՒ ԿԻՒՆՔԻ

Ռօմա 20 հոկտ.

Թէէմմիւնէն րիվայէթ օլընտըղընա կէօրէ, գրալ՛ Մէնէլիքը Մէզաուանըն տաղըտըլմասընա տաիր օլան գարարնամէյի իմզալամըշ տըր. Ինկիլաբաթ՛ Նոյեմբեր 16տա վուգու պուլաճագ տըր.

Վիեննա 21 հոկտ.

Իմբէրաթօր՛ բրէնս տը Կալս վիզիթը վէրմիշ վէ Թասվիրինի միւշարէիլէյհէ հէտիյէ իթմիշ տիր. Ազնավ բրէնս տը Կալ՛ Բարիզէ հարէքէթ իթմիշ տիր.

Մատրիտ 21 հոկտ.

Գօլէրա հըս.. օլըրը տէրէճէտէ ազալմագտա օլուպ, տըւն էյալաթտա եալընըզ 15 քիշի գօլէրայա Թութուլմուշ վէ 5 քիշի վէֆաթ իթմիշ տիր.

Մարսիլեա 21 հոկտ.

Թիւճճարը միւթէպէրէտէն միւթէշէքքիլ պիր ճէմիյէթ՛ Ֆրանսանըն միւնասէպաթը խարիճիյէի Թիճարիյէսինէ իրրասը մազարրաթ իտէն ռուսումաթ ուսուլը հըմայէսի (բրօթէքսիօնիզմ) Թէսաալիրի ալէյհինտէ բրօթէսթօ իթմէյէ գարար վէրմիշ տիր.

Բարիզ 21 հոկտ.

Գոնֆլանսա ճիւմհուրի Մ. Լագարօյ՛ մուհաֆազաքեար նամզէտ իչիւն վէրիլէն 4300 րէյէ գարշը 9762 րէյ իլէ մէպուս ինթիխապ օլընմըշ տըր. Բէզալիէ Ըամբօնիյէտէ ճիւմհուրի Մ. Րիան՛ սէրպէսթի Թարաֆտարը Մ. Գարնավօնըն գազանտըղը 7091 րէյէ գարշը 7545 րէյ իլէ մէպուս ինթիխապ օլընմըշ տըր.

Կազէթալարըն պէյանընա կէօրէ, հարպիյէ նազըրը՛ Բարիզին Սէն Նէզրինին մուհաֆազասը Թահթընտա պուլընան սուրը ղարպիսինի ֆէսխ իթմէք իւզրէ Մէճլիսը Մէպուսանա պիր գանուն լայիհասը արզ իթմէք նիյէթինտէ տիր.

Պրիւքսէլ 21 հոկտ.

Պէլճիքայի աղասընըն Նըֆը էէրինէ ազա ինթիխապը իչիւն իճրա օլընան ինթիխապաթտա Պրիւքսէլտէն էքսէրիյէթը ազիմէ իլէ 16 լիպէրալ նամզէտլէրի ազա ինթիխապ օլունուպ, 3 ինթիխապ Թէսավվիի արայա գալմըշ տըր. Լիպէրալ Թարաֆտարլարը՛ Անվէրս վէ Կօ չէհըրլէրի տախի օլմագ իւզրէ 5 չէհըրտէ քէնտի մագամլարընը մուհաֆազա իթմէքտէ օլտուգլարը կիպի, տիկէր ալթը չէհըրտէ տախի սէրպէսթի Թարաֆտարանը իլէ ամէլէնին իգտամաթը էսէրի օլարագ նաիլը մուվաֆֆագիյէթ օլմըշլար տըր.

ԻԼԱՆ

«Միքայէլ, Միհրան վէ Ստեփան Մէսրոպեան Շիրքէթի» ունվանը իլա Գալաթատա Տէմիր խանընտա նումէրօ 3 մաղազատա էմլաքա աիտ պիր մասլահաթ կիւզար օտասը Թէէսիս օլունմըշ օլուպ. Մէզքիւր մաղազատա էմլաքա աիտ քեաֆֆէի մուամէլէ՛ շէրաիթը միւթէտիլէ իւզրէ իճրա օլունուր. Շէօյլէ քի, էմլաք իւզէրինէ աքչէ իգրազ ու իսթիգրազը, վէ էմլաք վէ արազըն պէյ ու Ֆիրուխթը, էմլաք վէրկիսինին աիտ օլտըղը տաիրէյէ Թէէտիյէսի, Ֆէրաղ վէ էմլաքը մէվգուֆէնին Թէվտիի ինթիգալը, վէ նիհայէթ էմլաքըն տէվտիրը պէլէտիյէճէ միւճիպ խուսուսաթընըն Թէսվիյէսի տէրէօհտէ օլընաճագը, վէ քէմալը տիգգաթ ու սըրաթլա իճրա խուլէճէյի իլան օլունուր.

ՑՕՓԹՕՐ ՃԷԼԱԼԵԱՆ

Թէտավիի խուսուսի՛ իլլէթը էֆրէնճիյէ, վէ ալէաթը Թէնասիւլիյէյէ տաիր. Գալաթատա քէօբրիւ պաշը նումէրօ 5.

ՄՈՒՀԱՔԷՄԷ

ՄԱՅՐ ԵԿԵՂԵՑԻՍԻ Տ. ՍՈՒՔԻԱՍ ՔԱՀԱՆԱՅԱ ՍՈՒԻ ԳԱՍՏ ԻՏԷՆԼԷՐ

(Տէվամը նէշրիյատըմըզտա տըր վէ խիթամ.)

Րէիս.— Սէն սէօյլէ պագալըմ, Համբարձում.

Համբարձում.—Նշան պանա «պու միւսաֆիր տիր, Տիգրանըն էվինէ կէօթիւր» տէտի. Թագուհիմ «կիտէյօր» տէտի, արգասընտան էէ թիշտիմ, «հայտէ պէրապէր կիտէլիմ» տէտիմ. Տիգրանըն էվինէ կէօթիւրտիմ. Եանըրշ էվ չալտըրըմ. ավտէթ խանէ իքէն, Տիգրանըն գարընտաշընա բասթ կէլտիմ, «պու սիզէ միւսաֆիր տիր» տէտիմ. պաշգա պիր չէյ տէն խապէրիմ եօգ.

Րէիս.—Եօլէ՞ մի օլտու, Նշան.

Նշան.—Պիր ճումաա կիւնիւ սաաթ 4-5 սուլարընտա Փիլիպպոս կէլտի տիւքքեանըմա «պէնի թանը՞մայօրմըսըն» տէտի, «թանըմայօրըմ» տէտիմ, «անանըն ագրապասընտանըմ» տէտիքտէն սօնրա, «սանա պիր րիճաամ վար տըր» տէտի, «նէ՞ տիր» տէտիմ, «պէօյլէ պէօյլէ հէմշէհրիմիզ վար, պիրիսինէ սիլահ ատմը, տօգունմասը, ֆագաթ հէրիֆ տավ խտէյօր, պու ատամա եարըմ, պու կէճէ պունը մուհաֆազա էթ» տէտի, «եէրիմ եօգ» տէտիմ, 200 ղրշ. վէրտի, «բարա իչիւն տէյիլ, մատամ քի օրթատա պիր չէյ եօգ, գալսըն իսէ, պիր կէճէ կէլսին» տէտիմ, ավտէթ իթտի. Ագշամ Վարդան իլէ Յակոբը եօլլամըշ, տիւշիւնտիմ էէրիմ եօգ, Տիգրան քի, քէնտիսինէ էքմէք վէրիր իտիմ, օնա միւսաֆիր կէօնտէրտիմ.

Փիլիպպոս.— «Պիր գաչ ղրշ. վէրիրիմ» տէտիմ, 200 տէմէտիմ. պիր տէ սիլահ սէօզիւնիւ սէօյլէմէտիմ.

Նշան.—Սաաթ 4տէ կիթտիմ Տիգրանըն էվինէ, թանըմատըղըմ մէրգում Յակոբա «կէչմիշ օլա» տէտիմ, «պիր չէյ եօգ, Գումգաբուտա բաբագ Սուքիասա րէվօլվէր ատթըմ» տէտի.

Յակոբ.— Խայըր էֆէնտիմ, Նշան եանը պաշըմա կէլտի, «նէ՞ չարէ ատմըշըն, վուրամամըշըն, քեաշքի վուրսալը իտի տէ, սէնտէ թութուլա իտին» տէտիքտէն վէ ֆիշէնկի ալըպ ճէպինէ գօյտըգտան սօնրա «Տաճատ վարդապետի վուրան Սահակը տա պէն Պուլկարիստանա կէօնտէրտիմ» տէտի.

Րէիս.—Սէն տէ սէօյլէ, Յովակիմ.

Յովակիմ.— Ջիլինկիրըն պիրի «պիր իշ վար եարըլանտըգ, գագանամազըն չէյտէն պանա տա հիսսէ չըգար» տէտի, «պիր սաաթ սօնրա կէլ տիւքքեանա» տէտի, կիթտիմ կէօրէմէտիմ կէլէճէք ատամը. Ջիլինկիր տէտի քի, «Շիշլիտէ կէզէր բասթ կէլիր խտէք կէօսթէրիրիմ». Պէն տէ 12յէ գատար Թագսիմտէ ֆիլանտա կէզտիկիմ սըրատա չօգ սիկարա իչմիշիմ, պաշըմ տէօնտիւ, Նշանըն տիւքքեանընտա օթուրտում, մէմուրինտէն պիրի պէնի չաղըրտը, տիւքքեանըմը թէհարրի իտէճէքլէր իմիշ, կիթտիք. Թէհարրի խտիլտի, պիր ադնէ մէքթուպը պուլտուլար, հալ պու քի պէնիմ տէյիլ տիր. օրթաղըմ պիր այ էվվէլիսի մէմլէքէթէ կիթմիշ իտի, գաթէն քէնտիսինի պէն գօվմուշ իտիմ, անըն, եանի օրթաղըմ Մինասըն եազըսը տըր, պանա տարկըն օլարագ կիթթի. Պէն պիր պէօյլէ ատամ տէյիլիմ քի, կաղէթայա աշօնէ օլայըմ. պուլընան մէքթուպլար պէօյլէ ատամլարա մախսուս մէքթուպլար տըր, պանա եագըշըր մը.

Րէիս.—Սէն քեաղըտը օգուտո՞ւն մը.

Յովակիմ.—Օգուտըմ.

Րէիս.—«Իչին հաւսալի իչին տուա խտէյօրըզ» տիյէ եազըլը օլան քեաղըտ մը.

Յովակիմ.—Հէր թարաֆըն օգուտըմ.

Թարաֆը րիյասէթտէն մէրգում Յովակիմէ թանըյըշ թանըմատըղըլարը տիկէր միւթթէհիմլէրէ սօրուլտուգտա, ճիւմլէսի «թանըմայըզ» տէտիլէր.

Յովակիմ.—Հէմշէհրիմիզ Նազարէթ վար իտի, կէօտիւրտիւ չալըրչըյօր իտի. պապամըն էյի գօնուշըր վէ ախզ ու իթա իտէր իտի, պէն տէ օ միւնասէպէթլէ գօնուշըր իտիմ. Գումգաբուտաքի վուգուաթ օլտըղը կէճան, պու Նազարէթ իչինտէ իմիշ, խաթըրլատըգ քէմաալըն տա Նազարէթ ամուճասը Միքայէլէ սէօյլէմիշ, պապամ տա տույմուշ Միքայէլտէն, Միքայէլ տէ բէտէրիմէ րէճա իթմիշ, «նէ խապէր ալըր իսէն քէնտիլէրինէ եազըլըմ» տէմիշ. բէտէրիմ պանա եազտը, րէճա իթտի, սօնրա կաղէթանըն եազտըղը հավատիսի կէօնտէրմէք իւզրէ պու մէքթուպը եազմըշ իսէմ տէ, եարըսընտա իքէն էլիմտէն ատըլտըմ, իքմալ իթմէտիմ, ֆագաթ էրըթմագտա խաթըրըմա կէլմէտի.

Րէիս.—Սէն սէօյլէ պագալըմ, Արթին.

Արթին.— Խաստա օլտում, պիր գաչ կիւն իչիւրդ կէզտիմ. 10 էնատէ պիր կիւն գահվէտէ օթուրըյօր իտիմ, արգատաշըմ օլան Սիմպատը Անդրանիկ պանա տէտի քի, Օսմանիա իշլէտիկիմ չէման պիր տիկիմ պիր Յովհաննէս վար, Էչմիածինէ եօլլայըմ, տէտի իտի. Յովհաննէս Անդրանիկէ գահվէտէ պիր գաչ քերրէ կէօրիւշտիւքտէն սօնրա, պիր գաչ քիշի կիտէյօր իմիշ, Տիյարպէքիրլի Հայրապետ, Վանըը Վարդան վէ Անդրանիկ վէ Աւետիսին իսմլէրինի եազտըմ, Անդրանիկէ վէրտիմ. սէպէպի տէ Էչմիածինէ 7 սէնէտէ պիր իճթիմա օլընըր, ային իճրա խտիլիր, սէվապլարընա բարա վէրիրդ եօլլայօրլար, պիր տէ Աւետիսին արգատաշը Էկինլի Նիկողոսը սէօյլէմիշ Վարդանա, օ տա «կիտէրիմ» տէտի. Արտըգ պիր գաչ կիւն կէչտի, Եէնի ճամիյէ կիթտիմ քի օրայա հէր վագթ կիտէրիմ, հէմշէհրիմի կէօրմէք վէ մէքթուպ ալմագ իչիւն. Պիզիմ գարու գօմշուսը օլան Խօճա Յակոբ քի օ Սամաթիատա տըր, պանա տէտի քի, «պէօյլէ պէօյլէ ատամ եօլլայօրլար իմիշ, 3 քիշի տէ պէնտէ վար, պունլարը "էվդ իթմէք իչիւն եալվարտըլար" տէտի, «գապուլ խտէրի՞ր մի իթմէզի՞ր մի պիլմէմ, բուսուլարը վէր» տէտիմ, պիր գաչ քիմէսնէնին իսմինի եազտըլար վէրտիլէր. Սօնրա գահվէճի Արիստակէս Գումգաբուտաքի վագաատա պուլընան Արթին Ջահանկիւլեան իլէ պու իշի թէրթիպ իթմիշլէր, պէնի տէ կէօթիւրտիւլէր, «պու տա կիտէճէք» տէտիլէր. Անլէրին եազտըղը էշխաս տախի տախիլ օլտըղը հալտէ պիր Թագըմընը Իզմիրէ եօլլամըշլար, պունլար կիթտիլէր կէլտիլէր. պանա եագըլան էշխաս «պիզի եազտըն տա նէ՞յէ եօլլամայօրսըն» տէտիլէր, պէն տէ «եարըն օ պիր կիւն տէյօրլար, կէրի գալանլար իլէ պէրապէր եօլլայաճագլար զանն իտէրիմ» տէտիմ. պիր տէ թէքմիլ վարօր զիյարէթճիլէր իլէ տօլսուն իչիւն պէքլէտիյօրլար զաննընտա իտիմ. Յովհաննէսէ կիթտիմ սօրտում, «սալը կիւնիւ կիտէճէքլէր» տէտի, պունլար տա կիտէճէկիզ տէյի իչլէրինի պըրագըմըշլար, ճումաա էրթէսի հաթթա սալը կէճէսի պիր չէյ եօգ. Բասաբորթ չըգարաճագլար, «պունլար պիր կիւնտէ նա՞սըլ օլուր» տիյէ Յովհաննէսէ սէօյլէտիմ, օ տա պանա «պիրի սէօյլէտի, սէնի կէօթիւրէյիմ օ ատամա կէօսթէրէյիմ, նէ՞ եաբարսա եաբսըն» տէտի. «հա... հա... կէօթիւրէյիմ» տէմէտէն, Արիստակէս կէլտի, «պունլարը իչինտէն էթսին, եօլլամագտան սէնի վուրաճագլար» տէտի, պէն տէ կէճէ եարըսը Սամաթիայա կիթտիմ, Յովհաննէսի արատըմ պուլամատըմ. Պու իչին պէօյլէ Սամաթիատաքի մէյխանէնին աչըգըն տըր. Յովհաննէս՝ պունա չախըրմը սէօյլէմիշ, պէնի կէօրինճէ «կէլ, նէ՞ սէօյլէյէճէքսէն պանա սէօյլէ» տէտի, պէն տէ քէյֆիյէթի վէ պէնի վուրաճագլարընը սէօյլէտիմ, «Գումգաբու քէյֆիյէթինտէն պէրու հաթթա բուհանիլէրի պիլէ օ թարաֆլարա կէօնտէրմէք կիւճ օլըյօր, եարըն պիր քէրրէ կէլ» տէտի. Էրթէսի կիւնիւ կիթտիմ, պու աշըր Սոթիան ալտը պէնի չարշըտա Սոթիան ալտըն տիւքքեանընըն քէօշէսինտէ պէքլէրտիմ, պիր պաշգա վար, պէնի օրատա օթուրթտու, կիթտի Սոթիան ալտ իլէ կէօրիւշտիւ, էլինտէ սուբօրուսը կիմի 3 պօրու իլէ ավտէթ իթտի. Գաղըտըմ սէրպէսթլիք օրթատան գալգտը, տիւշիւնտիւմ պու նէ՞ օլա տիյէ, սօնրա «այ օղուլ պու գատար վագթ տըր չալըշըյօրըմ, Յովակիմ (թաշխըրտար) հաֆթատա 3-4 տէֆա կէլիր իքէն, չիմտի կէլմէյօր, պու նա՞սըլ օլաճագ» տէտիմ, «պու կիւն կիթ, գապիլ տիր եարըն Յովհաննէս կէլիր սանա» տէտիլէր. Էրթէսի կիւնիւ Սոթիան աղանըն 22 Նումէրօլը տիւքքեանընա կիթտիմ, «սօնուտ նէյէ՞ վարաճագ, պաշըմը պէլայա սօգտունըզ, սիզ իս թիրահաթտա, պէն 15 կիւն տիր աճ տուրմուշըմ» տէտիմ. «պաշգա պիր եէր պիլիրիմ, օնա կիտէյիմ, պագալըմ նէ՞ տէր» տէտի, կիթտի կէլտի, «անլէրտէ բարա եօգ իմիշ» տէտի, տիկէր պիր եէրէ կիթտի, օրատան տա կէրի կէլտի, «չիմտի 100տէ 80 պիր իւմիտ վար» տէտի, «ամա՛ն, նէ եաբար իսէն եաբ, պէնի վուրաճագլար» տէտիմ. Անտէն սօնրա պիր գաչ կիւն տիւքքեանընա կիթտիմ իսէ տէ, «բասթ կէլմէտիմ» ֆիլան տիյէ վագթ կէչիրտի. Պէն տէ պունլարըն (իսմլէրինի եազտըրտըղըմ էշխասըն) էլինտէն գուրթուլամատըմ, «պիզ ինանմայօրուզ, պէրապէր կէլէճէյիզ» տէտիքլէրինտէն, Սոթիան աղանըն թարիֆ իթմիշ օլտուղը Բէքրիչ խանընա կէօթիւրտիմ, պունլար գաբուտա տուրտուլար, Սոթիան աղա՝ խան գաբուսընըն էօնիւնէ կէլիր տէ պունլարը կէօրիւնճէ գաչտը. տիւքքեանընա կիթտիմ, օրատա տա եօգ. սօնրատան տիւքքեանընտա պուլտըմ, «այ օղուլ պէնի էյէ՞ մի վէրէճէքսին, տիւքքեանընա կիթ, սարը պըյըգլը, գըսսա պօյլու, սաթճը Մաքսուտ իսմինտէ պիրի կէլէճէք» տէտի. Էրթէսի կիւն տէտիկի չալըս կէլտի, «չիրքէթին բարասը եօգ տըր» տէմէսիյլէ, թէքրար Սոթիան աղանըն տիւքքեանընա կիտիպ, «սէօյլէյէճէյին պու՞ մը իտի» տէտիմ, ճէվապէն «պէնիմ մէզարըմ աչըգ տըր, հէրգէսինիզի էլէ վէրիրիմ» տէտի. Պէն քեաղըտլարը ալմագ իւզրէ Յովհաննէսէ կիթտիկիմ սըրատա, տիւքքեանտա պիրի պէնի արամըշ, իրէճի Միհրանըն եանընտաքի Սարգիս՝ պունը թանըմըշ, պիրլիքտէ պէնի արամըշլար, պուլամամըշլար, պու ատամ «եարըն կէլիր կէօրիւշիւրիմ» տէմիշ կիթմիշ տիր. Սարգիս՝ պունը պանա սէօյլէտի, «խաթէր իսէն սէնի կէօթիւրէյիմ» տէտի. Էրթէսի կիւնիւ կիթտիք, Իսքէնտէր պօղազընտա պիր խանա կիրտիք, Սարգիս՝ «սէն պուրատա տուր» տէյիպ պիրիսինի չաղըրտը, պու ատամ կէլտի, «պէօյլէ պէօյլէ սիզ ատամ եօլլայօր իմիշսինիզ» տէտիկինտէ, «պէնի ալտաթտըլար, պէն կէօնտէրմէյօր իտիմ» տէտիմ. պունընլա բազար կիւնիւ Նաալը-Գաբու քիլիսէսինին եանընտաքի պաղչէլի գահվէտէ պիրլէշմէյէ գարար վէրտիք, պիրլէշտիք, «Արթին Ջահանկիւլեան չիրքէթիմիզտէն իտի կիթտի, անըն եէրինէ Վանըը Վարդան Նասըլ օլուն տըր» տէտի.

Վարդան.—Պին թանէ Վանըը Վարդան վար.

Արթին.—Վարդան իլէ կէօրիւշէճէք իտիք, Յովհաննէս կէլտի, «պաշգա եէրտէն եօլլայաճագլար» տէյէրէք պէնի ալտը արապաճը Ահարոնա կէօթիւրտիւ. Արապաճը Ահարոնըն մէնսուպ օլտուղը ատամ՝ «Սամաթիա քիլիսէսինէ եարըն սապահ կէլսինլէր» տէմիշ, հէր պիրլիքտէ կիթտիք. իքի գաբուլը գահվէտէ Ահարոն պէքլէյօր իմիշ, տահա օ գալթ կէլմէմիշ, «նէ սէօյլէյէճէք իսէն սէօյլէ, պու ատամլար պէքլէյօր» տէտիմ. պունըն իւզէրինէ պիզէ իչկի իչիրէրէք եօլլատը. Էրթէսի կիւնիւ եինէ պիր չէյ օլմատը. Պիր կիւն Էթ մէյտանընտա Սեդրաք Նամընտա պիրի կէլտի, «չիրքէթ՝ սէնի պիր այ տըր արայօր, Արթին սէ՞ն միսին» տէտի, պէն տէ «պէն իմ» տէտիմ, օ տա «սէն տէ պիզիմ չիրքէթէ տախիլսին» տէտիկինտէ, քեաղըտլարը ալամատըղըմը սէօյլէտիմ, «պէօյիւքլէրիմէ սէօյլէյիմ» տէտի կիթտի, թէքրար կէլտի, սէօյլէմիշ, «քէնտի ատամլարընը տախի մայէթինէ ալայըմ, պու իշտէն գուրթուլսուն» տէմիշ. Ագտէր Փիլիպպոսա կիթտիմ, «քիմ քի ղամմազլըգ իտէր վէ պիզիմ չիրքէթէ գարշը տուրաճագ օլուր իսէ, անլէր վուրուլաճագ տըր» տէտի, պէն տէ «կիտէյիմ ատամլարըմա պու թալիմաթը գապուլ իտիպ իթմէյէճէքլէրինի սօրայըմ» տէտիմ, վէ Յակոբ վէ Պետրոս վէ սաիրլէրէ սօրտում. Պետրոս «իսթէմէմ» տէտի, Յակոբ տա «պու գատար պիզի ալտաթտը, րէվօլվէրի պէլիմէ սօգմայընճա ինանմամ» տէտի. Անտէն սօնրա Փիլիպպոսըն իսթիթարըյլա մայէթինտէ օլան իքի Յակոբը ալտըմ Փիլիպպոսա կէօթիւրտիւմ, օ տա «պէօյլէ կիւմ կէօսթէրէճէյիմ, եէմին իթտիրէճէքլէր, վէ քէնտիլէրինէ սիլահ վէ րէվօլվէր վէրիլէճէք տիր» տէտի. քէնտիլէրինէ սէօյլէտիմ, գապուլ իթտիլէր. սօնրա Փիլիպպոսը կէօրտիւկիւմտէ, «նա՞սըլ օլտու» տիյէ սօրտում, «Սուքիաս Երուսաղեմէ գաչմըշ, պագալըմ, անլայալըմ, էկէր պուրատա իսէ իճապընա պագըլաճագ» տէտի. Սօնրա Փիլիպպոս՝ րէվօլվէր վէ ֆիշէնք վէրմիշ, բարայը կէօսթէրմիշ, ֆիլան իթմիշ, պունլարտան խապէրիմ եօգ տըր. Փիլիպպոս՝ սօնրատան «պիր քիշի տահա իսթէրիմ» տէտի, Աւետիսի սէօյլէտիմ, Փիլիպպոս իլէ կէօրիւշմէք իւզրէ տիւքքեանընա կիթմէսինի թէնպիհ իթտիմ. Պիր կէճէ սօնրա Անդրանիկ վէ քէնտիսի Մէրճանա կիթտիք, Գաղչէլի գահվէյէ պիթիշիք պիր խանըն իչէրիսինէ կիրտիք, եօգարը գաթտա օտայա կիրտիք, Սեդրաք իլէ պէրապէր պիր իքի քիշի վար իտի, օրատա օյուն քեաղըտլարը վար իտի, թէպէշիր իլէ եէրի չիզտիլէր. Փիլիպպոս՝ օրատա պուլընան Գրիգոր Էֆ.յէ «պըրա սէնին տիր սէօյլէ» տէտի. Գրիգոր Էֆ. քի պէօյիւքլէրի իմիշ, վազ իթմէյէ պաշլատը. «քիմ քի պիզիմ չիրքէթէ գարշը գօյմագ իսթէր իսէ վուրուլաճագ, էրմէնիստան 15 կիւնէ գատար գուրթուլաճագ, չէնքի ֆուգարա հէբսի պիր օլաճագ, սու վէ արազի վէ զիրաաթ հէր քէս իւթիֆատէ իտէճէք, Լօնտրատա, Ֆրանսատա պու գատար ինսան աճըլըգտան էօլիւյօր. պիր տէ Եվրօպատա պիր մէճլիսէ րէիս եաբըլտըգտա էն աշաղը 5 սէնէ տուրուլօր, Նիզամ գարշը տուրան րէիս աշաղըյա ալընմալը. բիզ օլուր իսէ օլսուն, ֆուգարալը սըգըշ քէնտի բաշա թընա պագալար՝ աշաղա ալընմալը, Ֆրանսատա պու գատար աքէր, Թիւրքիատա պու գատար գարագօլ վէ զապիթ վար, պունլար նէ՞յէ օլսուն, մուհաֆազա իչիւն պիր մըգտար գարագօլ քեաֆի տիր.»

Պու սըրատա հէյէթը մահքէմէ թէնէֆֆիւս իչիւն միւզաքէրէ օտասընա չէքիլտի, պիր չէրէք սօնրա ավտէթլէ մուհաքէմէյէ տէվամ օլընտը.

Րէիս.— Աւետիս, սէն սէօյլէ.

Աւետիս.— Փիլիպպոս՝ «Գումգաբուտա տօղրու կիթ, Յակոբ նամընտա պիր ուշագ վար անընլա կէզէճէքսին» տէմէքլէ, կիթտիմ Յակոբը պուլտում, ագշամա գատար պիրլիքտէ կէզտիմ. Յակոբ օ կիւն պանա 3 չէրէք վէրտի, տիւքքեանըմա կէլտիմ. Էրթէսի կիւնիւ Յակոբլա պիրլէշտիք, պիր ուշագ վէրտի, «նէ՞ տիր պու» տէտիմ, «բաբազը վուրաճաղըմ, պու տա սէնին եանընտա տուրսուն» տէտի, «տուր պագալըմ նէ՞ օլաճագ» տիյէ Գումգաբուտաքի գահվէյէ օթուրտուգ. բաբազ կէչիյօր իմիշ, Յակոբ՝ «իշթէ չու բաբազ տըր» տէտի. Ագշամ տիւքքեանըմա կէլտիմ, պիր տէ րէվօլվէր կէթիրտիլէր. Էրթէսի կիւնիւ եինէ Յակոբ կէլտի բարա վէրտի իսէ ալը գօյմատըմ. Ճումաա կիւնիւ չաֆագլա գալգտըմ, պիր ուշագ կէլտի, «սէնտէ գամա իլէ րէվօլվէր վար իմիշ» տէտի, վէրտիմ, ալտը կիթտի. Պաշգա չէյտէն մալումաթըմ եօգ տըր, տիկէրլէրինի պիլմէմ.

Րէիս.— Պետրոս, սէն սէօյլէ.

Պետրոս.— Վէզիր խանընտա իշլէրիմ. պիր կիւն Թավուգբազարընա էնտիմ, Արիստակէս իսմինտէ պիրիսինէ բասթ կէլտիմ, «սէն էրմէնի՞ միսին» տէտի, «էվէթ» տէտիմ, «պէնիմ պէօյիւկիւմ վար, սէնինլէ կէօրիւշտիւրէյիմ» տէտի. Եէնի ճամիտէ գահվէյէ կիթտիք, «պէօյիւկիւմ քի Արթին կէլէճէք» տէտի, տէտիկի Արթին կէլտի, «պու ատամ սիզի աշէր եազըլըրաճագ» տիմէքլէ, գալգտըգ Արթին իլէ եօլա տիւզէլտիք. Եօլտա Արթին՝ «բարա ալաճաղըմ պէօյիւկիմտէն բասաբօրթլարը չըգարմագ իչիւն» տէյէրէք ալըրըլար իքէն, «բազար սապահը Նաալը Գաբու քիլիսէսի ճիվարընտա կիտէճէքսինիզ, պէօյիւքլէրիմիզ բէսիմլէրինիզի ալաճագլար, տէֆթէրէ եազաճագլար» տէտի, վէ օ սապահ կէլիպ պէնի ալարագ կիտէր իքէն, պէօյլէ պիր գաչ քիշի տահա բէյտա օլտու, Նարըը Գաբույա կիթտիք. Արթին պիր եէրէ կիթտի կէլտի, պիր գաչ քիշի իլէ գօնուշտու, գալգտըգ պիր գաչ քիշի իլէ Սամաթիատա մէյխանէյէ կիթտիք, օրատա տա գօնուշտըլար, ֆագաթ պիլմէմ նէ տիր. ագշամ օլտու գալգտըգ եէրիմիզէ կէլտիք. Էրթէսի կիւնիւ Արիստակէս կէլտի, «թաշրատա պիր չօճուգ վար անը պուլալըմ տա իքինիզի կէօնտէրէճէքլէր» տէտի. պիրլիքտէ Գալաթատա Եէնիխանը-եա մէյխանէսինէ կիթտիք, պէքլէտիք, օ չօճուգ կէլմէտի, տէօնէճէյիմիզ սըրատա եօլտա բասթ կէլտիք, չօճուգ՝ «պէն կիթմէյէճէյիմ» տէմէսիյլէ, պանա «սէն տէ եէրինէ կիթ» տէտի. պէն տէ եէրիմէ կիտէր իքէն, չօճուգ արգամտան կէլիպ, պէնի Գալաթա կէօմրիւկիւ եանընտա պիր մէյխանէյէ կէօթիւրտիւ. Օրատա գօնուշտուղումուզ սըրատա, չօճուգ՝ «գուրա պանա իսապէթ իթտի բաբազը պէն վուրաճաղըմ, պէրապէր կիտէլիմ» տէտի. «պէն կիտէմէմ» տէտի իսէմ տէ, «սէնի տէ վուրուրըմ իսթէր իսէն պուրատա թութ տուր» տէտի. պէն տէ գօրգտում, չըգարտը զօր իլէ ալթը բաթլարը վէրտի. Գումգաբույա կէլտիք, եօլտա պիր գաբար կէլմէսին տիյէ պէն աչըգտան կիտէյօր իտիմ. օրատան պիր չէյ եաբամատան տէօնտիւք. Պիր գաչ կիւն սօնրա չօճուգ՝ պանա թէսատիւֆլէ, «պէն պու իշտէն գուրթուլտում, բաբազը պաշգասը վուրաճագ» տէտի, պէն տէ քէնտի իշիմէ կիթտիմ.

Արթին.— Աւետիս իլէ Սարգիս պէրապէր կէլտիլէր, Յակոբըն օտասընա պէրապէր կիթտիք. օրատա Արիստակէս՝ «սէնի վէ պէնի վուրաճագլար, պունլարը եօլլամալը» տէմէքլէ, գալգտըգ Վէզիր խանընա կիթտիք, օրատա պու վատ օլընան ատամլարա «պէնիմ նէ՞ գապահաթըմ վար, պանա նէ՞ սէօյլէյօրլար իսէ, պէն տէ սիզէ անը սէօյլէյօրում» տէտիմ. Օրատան Գալաթա կէօմրիւկիւնէ կիթտիք. «պունլար էյէր պիզտէն քէֆիլ իսթէյօրլար իսէ վէրէլիմ, պու գատար թանըտըղըմըզ օտապաշըլար վար, էվվէլէ Ջահանկիւլեանըն գօմիթէսինէ տախիլ իտիք» տէտիլէր.

Աւետիս.— Պունը գապուլ իթմէմ.

Արթին.— Աւետիս՝ «պուշագ քէմիլէ պիր կիւն էվվէլ էօլէճէք իսէ էօլէյիմ գուրթուլայըմ» տէտիկինտէ, պէն տէ «սէօյլէ չէյ օլմագ, պէնիմ էլիմտէ պիր չէյ եօգ տըր, բարամ օլսա մէմլէքէթէ կիտէր իտիմ» տէտիմ.

Աւետիս.— Գահվէտէն մէյխանէյէ կիթտիք, պաշգալարը կէօրմէտիմ, հիչ պիր չէյտէն խապէրիմ եօգ տըր, եալընըզ Արիստակէս պէնի պու Արթինէ կէօսթէրտի.

Արթին.— Եէնի ճամիտէ պէն պունըլա կէօրիւշմէտիմ.

Փիլիպպոս.— Աւետիս Յակոբլա պէրապէր տէյիլ իտի. էվվէլճէ չիրքէթէ տախի՞լ մի տէյի՞լ մի պիլմէյօրում.

Աւետիս՝ վուգու պուլան սուվալա ճէվապէն.— Րէվօլվէրի հա՞նկիսը վէրտի պիլմէմ. հաթթա նէ՞ իչին վէրտիլէր անը տա պիլմէմ. բարայը Փիլիպպոս վէրտի.

Փիլիպպոս.—Բարայը Նասըլ ալտըմ իսէ էօյլէ վէրտիմ.

Աւետիս.— Յակոբ պանա բարա վէրտիկի զէման գապուլ իթմէտիմ. չիւնքի պու իշէ կէօնիւլիւմ եօգ իտի.

Պատէհու սըրա՝ էլտէ իտիլէն 16 վարագանըն մուայէնէսինէ կէլտի. Թարաֆը րիյասէթտէն էվրագը մէզքիւրէ զապթ բէաթթիյինտէն թալէպ օլընարագ, պիր ատէտ միւթթէհիմլէրտէն Մինասա գրաթ վէ թէրճէմէ իթտիրիլտի.

Թէրճիւմէ

Գարտաշըմ

Ճէզա գանուննամէսի մուճիպինճէ ազիզ իշէ գարշը տուրան մուխալիֆլէրին ճէզասը էօլիւմ տիր.

Իշպու էվրագ՝ էլ եազըսըյլա թահրիր իտիլմիշ վէ Փիլիպպոս թարաֆընտան Յակոբա վէրիլմիշ օլտըղընտան, քէնտի էլ եազըսը օլտըղը՝ Փիլիպպոստան սուվալ իտիլտիքտէ ինքեար էյլէմիշ տիր.

Էվրագը մուգայէսէտէն օլուպ չիւնքիւ Յովակիմին տիւքքեանընտա պուլընան վէ Գումգաբու վագաասընտա գիւմէտուլ օլտըղընտան տօլայը տիվանը հարպիճէ մահքէմի օլան Նազարէթին անվալինէ տաիր օլան մէքթուպ՝ Յովակիմէ իրատ օլընտուգտա, մէրգում քէնտի էլ եազըսը օլտըղընը իթիրաֆ իթմիշ, վէ պալէատէ նէշր օլընան իսթինթագընտա կէօսթէրտիկի սէպէպլէրէ մէպնի մէզքիւր մէքթուպը Նազարէթին բէտէրի Կարապետ եազըբ, սօնրա կէօնտէրմէքտէն ֆէրագաթ իթմիշ իսէ տէ, էրթմագ խաթըրընա կէլմէտիկինի թէքրար էյլէմիշ տիր.

Վարդանըն մէմուրինը զապթիյէ թարաֆընտան տէրտէսթ խտիլտիկի սըրատա խանըն մահզէնինէ ատմըշ օլտըղը Արմէնիա վէ Հընչակ կազէթալարընըն թանզիմ օլընան ժուրնալը զապթ քեաթիպինէ գըրաաթ իթտիրիլէրէք, օլ վէճհիլէ Վարդանտան խուսուսըն թէֆհիմ իթտիրիլտիկտէ, մէրգում՝ ինքեարընտա իսրար իթմիշ օլտուղընտան, բայամը մուսադլա իչիւն լազըմ կէլէն շահիտլէրին ճէլպինէ գարար վէրիլմիշ, վէ վագթ կէչմիշ օլտուղընտան, մուհաքէմէնին տէվամը էրթէսի կիւնէ թալիգ օլունարագ սաաթ 11 րաատէլէրինտէ պիրինճի ճէլսէյէ խիթամ վէրիլմիշ տիր.

Միւթթէհիմլէրտէն Յակոբ վէ Արթին վէ Աւետիսին վէքիլի Շէհրի էֆէնտի՝ Նամիզաճըղընտան պահսլա վէքեալէթտէն խաթիֆա իթմիշ, վէ մէրգումլան միւթթէհիմլէրտէն քէնտի խաթէմլէրի պիր վէքիլ օլմագ օլմատըղը սուվալ օլընտուգտա, «խայըր» տիյէ ճէվապ վէրմիշ օլտուղընտան, թարաֆը մահքէմէտէն պաշգա պիր վէքիլ հէվալէսի քէյֆիյէթի օլընարագ, հէյէթը մահքէմէ մուզաքէրէ օտասընա չէքիլմիշ տիր.

ՍԹԱՄՊՕԼ ՇԷՀՐԻՆԻ ԹԷՆՎԻՐ — ՇԻՐՔԷԹԻ ՕՍՄԱՆԻՅԷՍԻ

ՆԷՖԹ ԳՈՒԼԷ ԿԱԶԽԱՆԷՍԻՆԻՆ

ՐԷՍՄԸ ՔԻՒՇԱՏԸ

Տիւնքի Նիւմախէմիզտէ խուլասաթէն իլան ու պէյան իտիլտիկի իւզրէ, Սթամպօլ շէհրինի թէնվիր Շիրքէթի Օսմանիյէսինին Նէֆթ Գուլէսի կազխանէլէրինին րէսմի քիւշատը էվվէլքի կիւն պիր տուռրէ մաւթանթէ իճրա օլունմըշ տըր.

Բատիշահը Թէրագգըբէրվէր էֆէնտիմիզ հազրէթլէրինին չէմանը իւմրանիգթիրանը Տէհինշահիլէրինտէ վիւճուտա պուլան ուսուլը նաֆիա ճիւմլէսինտէն օլարագ, պունտան ագտէմ պա իրատէյի Սէնիյէ ինշասը էնէն պիր գումբանեայա, ենի պալէատէ զիքր օլունան Շիրքէթը Օսմանիյէյէ իհալէ պույրուլան վէ տիւնեանըն պիր թարզտա միւհէնտիտէն ինշա իտիլէն Նէֆթ Գուլէ կազխանէսինին րէսմը քիւշատը թաֆսիլաթը պէր վէճհը աթի տիր.

Տէօյլէ քի, մէզքիւր կազ գումբանեասը թարաֆընտան տավէթլիլէրի կէօթիւրմէք իւզրէ մախսուսէն պիր տէմիր եօլ գաթարը հազըրլանըպ, միւշար վէ մումաիլէյհիմ տավէթլիլէր բազար էրթէսի կիւնիւ ալաթուրգա սաաթ 5ի չէյրէկ կէչէրէք Սիրքէճի իսքէլէսի սթասիօնընտան հարէքէթ, վէ 20 տագիգա սօնրա Նէֆթ Գուլէ ճիվարընտա կազխանէնին խուսուսի խաթթընա կիրէրէք ֆապրիգալար բիշկեահընտա միւվասալէթ իթմէքլէ, մէտուվինը բիրամ իթիշարըյա չըգարագ, կազ շիրքէթի միւտիրի Մ. Սիմոն էֆէնտիլէրինին վէ տիկէր ազայի իտարէյանըն տէլալէթ ու մարիֆէթլէյէ մէզքիւր ֆապրիգալարը պիրէր պիրէր թէտգիգ վէ մուայէնէ իթմիշլէր տիր.

Մէմալիքը մահրուսէի Շահանէլէրինին մամուր վէ աբատան պուլունմաս մագսատը իւմրանբէրվէրանէսինտէ պուլունան Բատիշահը ֆաբուգաճահ էֆէնտիմիզ հազրէթլէրի պու րէսմը քիւշատտա հազըր պուլունմագ իւզրէ Թարաֆը շիրքէթէ Շէհինշահիլէրինտէն լութֆէն միւշիր Մահմուտ վէ տամատ վէ տէրեավէր Մէհմէտ բաշալար գուլլարը

ըընը իրսալ պույուըմըշլար տըր․

Աօըլ կաշ եաըըլան պէօյիւք գագանըն Թա Թէքէսինտէ Ֆրանսըզճա հրուֆաթլա վէ ըէնկէարէնկ քիւչիւք Թաշլարլա պիր չէքըլ տոլիփ-րիպտէ «Վիվ լը Սիւլթան Ապտիւլ Համիտ Տէօ», եանի «Եաշասըն Սուլթան Ապտիւլ Համիտ Սանի» իպարէսի Թէչքիլ իտիլմիշ օլտուղը կիպի, կազխանէնին տիկէր եպնիյէ վէ Թէճէլլիւլաթը տախի միւթէատտտ Օսմանլը պայրագլարը վէ տէֆնէ տալլարըյլա Թէզյին գըլընմըշ իտի․

Կազխանէնին միւխթէլիֆ մահալլէրի կէզիլիպ կէօզտէն կէչիրիլտիքտէն սօնըրա, Թիճարէթ վէ Նաֆիա Նազըրը Րաիֆ բաշա հազրէթլէրի պիլճիւմլէ Հուզզարը քիրամ վէ միւթէհասյիղան վէ միւթէպէրրանը էճանիպ միւվաճէհէսինտէ պիր նութգ իյրատ իտէրէք, Բատիշահըմըզ էֆէնտիմիզ հազրէթլէրինին մէզասիտը Թէրագգըփէրվէրանէլէրինի մուգատտէմէ իթթիխազ էյլէտիքտէն սօնըրա, Եէտի Գուլէտէքի եաքի կազխանէնին պէօյիւթիլմէսի՝ ամալը Շէհինշահի միւգթազալըթը ալիյէսինտէն օլմաըլյա, պու միւհիմ իշ եէնի գումբանեայա հէվալէ պույըըլըք, իշպու եէնի գումբանեա իսէ քեմալըյլա տըրայէթ վէ քիֆայէթ վէ էմնիյէթ իրաէ վէ իպղալ իտէրէք, պու տոկնիշին կազխանէնին վիւճուտա պուլտուղընը իֆատէ իթմիշ, վէ նութգընըն խիթամընտա տաւաթը ալիյէի Բատիշահիյի եատ ու Թէքրար էյլէմիշ տիր․

Պատէհու Մահմուտ բաշա հազրէթլէրի՝ քէնտիսինէ տաւատ Մէհմէտ բաշա հազրէթլէրինին Թարաֆը հազրէթը Բատիշահիտէն իրսալ պույրուլտուղընը սէրնամէի մէգալէթ իթթիխազ իլէ ամիտէքի նութգը պէյան իյլատ իթմիշ տիր․

Սուրէթը Նութգ

«Վէլինիմէթը պիմիննէթիմիզ Շէվքէթլու Բատիշահըմըզ էֆէնտիմիզ հազրէթլէրի՝ կէճէլէրի պիլէ հուզուր ու րահաթընը Թէրք իլէ, վաթան ու միլլէթի ուղուրընտա նէ տէրէճէլէրտէ չալըշտըղընը իֆատէյէ հաճէթ կէօրէմէմ․ Սայէսինտէ մազհար օլտուղըմըզ Թէրագգիյաթըն Թատատտըրնա նէ իմքեան վար, նէ տէ պու մահալին գապիլիյէթի վար․ Մեարիֆճէ օլան Թէրագգիյաթը ազիմէյի եալընըզ պիզ պիլիւր տէյիլիզ․ պու հազիգաթ պու կիւն պիւթիւն տունեայա չայիտիր․ Ասարը պահյ պույուրտուգլարը չէմը Թէրագգի էթրաֆը ճիհանա զիյալար սաչմագտատըր․ չիմտի տէ տէրեաի ամը ֆէթիլէրի խուրուշա կէլիպ, ալէմը գուլամը (գարանլըգ տինեայը) ըէֆ իլէ կէճէյի տախի կիւնտիւզէ Թահվիլ պույուրտուլար․ Եօլէ իսէ ճիւմլէմիզ ոէքզէպան օլտուղըմըզ հալտէ «Բատիշահըմ չօգ եաշա» տուավըլլա խաթմը քէլամ իտէլիմ․»

Մուախխէրէն տաւաճը Եուզէմ էֆ․ Թարաֆընտան ֆիւզուլիի էօմը ու չէվքէթը Բատիշահի եատ ու Թէքրար իտիլտիքտէն, վէ պիլճիւմլէ Հուզզար ճանիպլէրինտէն պիւլէնտը ավազ իլէ իւչ տէֆա «Բատիշահըմ չօգ եաշա» նիտաի մէաշըրէթ ինթիմայը պույուգէ չըգարըլտըղտան սոնրա, պէչ գօյուն գուրպան քէսիլէրէք ըէսմը քիւշատ իխթամ պուլմըշ տըր․

Րէսմին իխթամընտան սօնըրա տավէթլիլէրէ գումբանեա Թարաֆընտան Թէրթիպ օլընան պիւֆէտէ էնվաի Թաամլար, նէֆիս շէրպէթլէր, գահվէ վէ սիկարալար իքրամ օլընմըշ տըր․

Պիւֆէ յէ կիտիլտիկի սըրատա միւտիր Մ․ Սիմօն իլէ կազխանէնին Պէլճիգա գումբանեասը նէզտինտէքի սէրմայէտարլարընտան Մ․ Ժագօպս Թարաֆընտան Ֆրանսըզճա աթիտէքի նութգ իյրատ իտիլմիշ տիր․

Նութգի տողի Ֆրանսիզէ

«Շէվքէթլու Սուլթան Ապտիւլ Համիտ Խանը Սանի հազրէթլէրինին սայէի իւմրանվայէի Միւլիւքանէլէրինտէ մէմալիքը վասիաի Օսմանիյէտէ Թէյէսսիւրընիւմա օլան Թէրագգիյաթը ազիմէնին հէման հէր կիւն պիր տուրլիւ ասարը միւշահէտէ օլունմագտա տըր․ Շէվքէթմէապ էֆէնտիմիզ հազրէթլէրինին էմալը միւշահէտէ օլունմըշ օլան ավանը սաատէթիգթիրանը սալթանաթլարընտա ճիվէնիւմա օլան քէրամէթի մէհասինի պուրատա Թաատատ վէ պէյանէ գայըրչաճագ օլսագ, բէք չօգ զէման շայըպ իտէճէյիմիզ տէրքեար տըր․

«ՍԹանպօլ չէհրինի Թէնվիր Շիրքէթի կազխանէսինին ըէսմը քիւշատը մագսատըյլէ վուգու պուլան իշպու ճէմիյէթ տախի՝ էմըը Թէնվիրին իմթիյազընը գումբանեամըզա իթա վէ իհսան պույուրմըշ օլան Զաթը Շէվքէթմաըմաթը հազրէթը Բատիշահինին էֆքեարը միւնէվվէրէ վէ նիյաթը խայրիյէթմայաթը Շէհինշահիլէրի սայէսինտէ օլտուղընը պէյան իթմէք վազիֆէի միւթէրէթթիպէմիզ միւգթէզասընտան տըր․ Խտարէի Շիրքէթ՝ տէրէօհտէ իթտիկի վէզայիֆ վէ Թէահհիւտաթընը պիլիգ, հէմ զաթը հազրէթը Բատիշահինէ լութֆ ու աթըֆէթինէ, վէ հէմ տէ էհալինին էմնիյէթինէ իսթինգադընը ըգհար իթմէյէ տաւմա սայ ու ղայրէթ իտէճէք տիր․

«Պէնտէնալէյհ սըհհէթ ու աֆիյէթը Միւլիւքանէլէրի պատէնուշ օլմագլըղըըըգը Թէքլիֆէ միւսարէաթ իտէրիմ․

«Բատիշահըմ չօգ եաշա»

* *

Րէսմը մէզքիւրտէ տավէթլիլէր հազզընտա կէրէք միւտիր Մ․ Սիմօն վէ կէրէք սէրմայէտարան վէ մէմուրինը սաիրէ իլէ սէրմիւֆէթթիշ Գուրպան էֆ․ վէ միւթէհայիզանը մէմուրինտէն քեամիլը խուսուսի Ցակօբ Մագաստար էֆ․ իկրամը մուամէլէթը միւսաֆիրնիւվազի իթմիշլէր տիր․

Իշպու ըէսմը քիւշատտա, պալէատէ պիլմիւնասէպէ զիքը օլունան զէվաթըտան պաշգա Շէհր էմինի Րըտվան, Զապթիյէ Նազըրը Նազըմ վէ Շուրայի Տէվլէթ Թանզիմաթ տաիրէսի միւտիրի Իզզէտտին պէյ էֆէնտիլէր հազըրաթը, 1ինճի Տաիրէի պէլէտիյէ րէիսի Բաչիտ էֆ․, Շէհր էմանէթի մէճլիսի րէիսի Աչմէտ վէ Տէլլա Սուտա Ֆարգ բաշալար, Շէհր էմանէթի մուհասէպէճիսի Րէչատ, Տիվանը մուհասէպաթ պաշ քեաթիպի Ֆէհմի, 3իւնճի Տաիրէի պէլէտիյէ միւտիրի Մէհմէտ Ալի, 2ինճի Տաիրէի պէլէտիյէ միւտիրի Մուսթաֆա, Շէհր Էմանէթի մէճլիսի ազասընտան Զիյա, 1ինճի Տաիրէ մուհասէպէճիսի Մէհմէտ, Գալաթա կէօմրիւք Նազըրը Մուսթաֆա, Թիճարէթ վէ Նաֆիա մէքթուպճիսը Ահմէտ պէյ էֆէնտիլէր հազըրաթը, Խարիճիյէ միւսթէշարը մուավինի Զայեան Իլյաս էֆ․, Զիրաաթ միւտիրի Նուրի վէ իսթինաֆ միւտտէիի ումումի մուավինի հազզը պէյլէր, Թօպիյէթ գալէմի միւտիրի Պաղտասարեան Օհան վէ Մաթպուաթը էճնէպիյէ միւտիր մուավինի Փափազեան Սիմօն էֆ․լէր, Իրան սէֆարէթի միւսթէշարը Ճէվատ վէ Ժէնէրալ գօնսօլոսը Ագչալեան Յովհաննէս Խանլար, Մապէյն քիմեակիրի Պօնգօվսքի պէյ, Շէհր Էմանէթի պաշ միւհէնտիսի Մէհմէտ էֆ․ էնճիւմէնը Թէֆթիչ վէ մուայէնէ ազասընտան Մուրատ վէ 1ինճի Տաիրէի պէլէտիյէ միւտիր մուավինի Ճէվտէթ պէյլէր, կազխանէ պաշ միւհէնտիսի Մ․ Շնայտըր, Պարօն տը Վ․ռնէօվր, պանքէր Մ․ Լըպէ, Ալէմանիա գօնսօլօսը Մ․ Կիյէթ, Բուժէլլի տէմիր եօլլար միւտիրի Մ․ Կրօսհօյց, սըր քեաթիպի Մ․ Ալվարա վէ սէրմիւհէնտիսի Պարօն հուիշ վէ զէվաթը սաիրէ վէ բօլիսլէր վէ Շէհր էմանէթի չավուշլարը վէ ժանտարմալար վէ բէք չօգ էհալի մէվճուտ պուլընմըշլար տըր․

Րէսմը քիւշատ իճրա օլընտուղը վէ գուրպանլար քէսիլտիկի սըրատա մէշհուր ֆօթօկրաֆճը Ապտուլլահ Վէնտան էֆ․ կէրէք պինալարըն վէ կէրէք Հուզզարըն մէնզարէի ումումիյէսի ֆօթօկրաֆ ըէսմինի չէքմիշ, վէ պատէհու սաաթ 7յի չէրեքէ կէչէրէք մէտավինը քիրամ՝ եինէ գայըգը մախսուսլա Սիրքէճի սթասիօնընա ավտէթ էյլէմիշ տիր․

* *

Եէտի Գուլէ կազխանէսինին իպթիտա 15000 լիրա իլէ ինշասը գարարլաշըըպ, մուճիպինճէ մուամէլաթը ըէսմիյէսի իճրա գըլընտըղը, վէ հիւքիւմէթը Սէնիյէ իլէ գումբանեա պէյնինտէքի մուգավէլէ վէ ուսուլը ինշաիյէ իչիւն Շէհր էմանէթի մէճլիսի ազասընտան Գասիտէճի զատէ Զիյա պէյ հազրէթլէրի պա իրատէի Սէնիյէ գօմիսէր Թային պույրուլմըշ օլտուղը հալտէ ինշաաթա պաշլանմըշ, վէ չիմտի իսէ մէզքիւր պինալար գումբանեանըն էսէրը հիմմէթը Թէրագգիփէրվէրիսի օլարագ 80000 լիրա սարֆը միւսիլու պիր ֆէտաքեարըլըգլա մէյտանա կէլմիշ տիր քի, պու պապտէ գումբանեանըն հիւսնիւ նիյէթ ու խալիսէթի չայանը Թագտիր, վէ ալէլխուսուս միւշարըլէյհ Զիյա պէյ հազրէթլէրինին՝ պիտայէթը ինշաաթտան պէրու տայիմա պէզըլ մէսաի իլէ բայիթախթը սալթանաթը Սէնիյէնին ազամէթ ու էհէմմիյէթիլէ միւթէնասիպ միւքէմմէլ պիր կազխանէ ֆապրիգասը վիւճուտա պուլմասը սաատէթինէ միւտէմիր օլան հիմմէ սատագաթփէրվէրանէսի՝ մէնաֆիի հագգիյէի Օսմանիյէ վէ Թէզինաթը պէլէտիյէ նօգթաի նազարլարընճա պիլխասսա սէզավարը մէտհ ու սէնա տիր․

Էպնիյէի միւթէնէվվիանըն Թարիֆաթընա կէլինճէ, էվվէլա 300էր այագ ուզունլուղընտա իքի տաիրէի միւսէտտէսէ (ալթը քէօշէլի), եարըմ միլեօն այագ գատար կազ իսթիապ իտէն ճէսիմ պիր գազան կէօրիւլիւր․ Թագթիր (տիսթիլասիօն, իմպիքտէն չէքիլիպ Թէմիզլէնմէք) տաիրէսինտէ պէհէրի 10 ֆրունըը իքի Թագըմ (պաթարեա) վար տըր․ Պու ֆրունլար 8էր օճագլը օլմաղըա ճէման 160 օճագ պուլունըյօր․ Քէօմիւր պու ֆրունլարտա Թագթիր ու Թաթհիր օլընըը, վէ պունտան չըգան կազ, տիւման վէ չամուրան՝ ֆրուն Թագըմլարընըն էօնինտէքի Քըշըլարա, վէ օնտան տա սաճտան մամուլ պէօյիւք գապլարա կիրէր․ Պու ճէրէյանտա կազըն ալթընա ամօնեագ սույը վէ գաթրան տուրուլուր․ Պու իքինճի տէրէճէտէ օլան չէյլէր՝ պօրուլար վասըթասըյլա եէր ալթընտա եաբըլան պէօյիւք սարնըճլարտա Թօբլանըը․ Տիկէր պիր միւհիմ մահզուլ տախի՝ եանան օճագլարտա Թէմիզլէնէն քէօմիւրտէն չըգան վէ սու իլէ սէօնտիւրիլէն «գօգ» քէօմիւրի տիր քի, սաթըլմագ իւզրէ ավլուտա Թօբլանմըշ տըր․

Տաիրէնին գապանլարընտա պուլընան հավա կազլարը հէնուզ բէք գարըշըգ օլտուղընտան, միւնասիպ սուրէթտէ գուլլանըլամագ, պինապէրին պիր գազանտան պիր ֆրուն Թագըմընա (պաթարեասընա) կէչիրիլիպ, 45 այագ եիւքսէքլիկինտէ սուտըլըը․ Սարնըճլարա կիտէն գաթրանըը ճէզա տախի օրատա Թօպլանըը․ Պունտան պաշգա կազ մաքինալարա սիւրիւլիւպ, պէօյլէճէ բալագ «գօգ» իլէ տօլու իքի պօրուտան կէչէրէք Թէմիզլէնիր, վէ միւնասիպ սուրէթտէ ամօնեագ վէ գաթրան հասըլ օլուր․

Պունտան սօնըրա կազտան՝ Լըլըընա մուզիրր օլան «ասիտ գարպօնիքի», վէ եալօրզըլարը գարալթան վէ ֆէնա գօգան քիւքիւրթի չըգարմագ լազըմ օլտուղընտան, կազ պէօյիւք իմպիք եէրլէրինէ կիտէր․ Պունլար՝ Թէրպիէն 15էր այագտան զիյատէ տիր․ կազ քիրէճ վէ տէմիր «օքսիտի» արալարընտան կէչէր, վէ արթըգ գուլլանըլըը օլուր․ Ֆագաթ սաաթտա նէ գատար հավա կազը չըգարըլըը անլամագ լազըմ տըր․ պունըն իչիւն սաաթ տէնիյէն պիր կազ ալէթի պուլունըպ, պու ալէթ՝ չըգան կազըն մըգտարընը Թային իտէր․ Կազ սաաթը՝ կազօմէթրօտա տա օլուպ, սարֆիյաթըն ինթիզամսըզլըղընը Թէսվիյէ իտէր․

Կիւնտիւզ վէ ագշամ վէ կէճէ Թագըիգինի Թային իտէն ալէթ տախի պուլունըպ, անտէն չէհրին պօրուլարընա, վէ ֆէնէր վէ լամպալարընա, վէ օճագ վէ սօպալարընա Թագսիմ օլընըը․

Ֆըրուն տաիրէսինին ուզունլուղը՝ 300, էնի 80 վէ եիւքսէքլիկի 53 այագ տըր․ միւթատ օլան իսթիհլաք իլէ 24 սաաթտա 50000 ըըըգ մըգտարընտա պիր միլեօն միքեապ այագ (խորանարդ ոտնաչափ) կազ չըգար․

Մաքինա տաիրէսինին ուզունլուղը 300, էնի 50, եիւքսէքլիկի 37, պունտան տա Թա Թէբէյէ գատար 20 այագ տըր․ Թէմիզլէյիճի ալէթլէր (տիսթիլաթէօր) իլէ գազանլար վէ պէօյիւք սաաթ, վէ Թագըիգ վէ իխրաճ էտէվաթը պու տաիրէտէ տիր․

Գաթըլաշըըան ալէթ՝ 6 պօրուլու օլուպ, 45 այագ եիւքսէքլիկի վէ 4 այագ գութրը (տրամագիծ) վար տըր․

Ստէռ-ըէր Թապիր օլընան ալէթլէր իքի պօրու տըր․ եիւքսէքլիկի 45 վէ գութրը 8 այագ տըր․ «գօգ» իլէ տօլու տըր․ Թէմիզլէյիճի ալէթլէր՝ տէօրտ 4 սանտըգ օլուպ, պունլարըն էթրաֆը 15 վէ տէրինլիկի 6 այագ տըր․

Սաաթ տէնիյէն ալէթ՝ պիր միլեօն միքեապ այագ կազա քեաֆի տիր․

Կազօմէթրօ Թապիր օլընան ալէթ՝ 500000 միքեապ այագ կազ իսթիապ իտէր․ Տէմիրտէն մահզէնին 140 այագ գութրը, 35 այագ եիւքսէքլիկի, չանըն 130 այագ գութրը վէ 34 այագ եիւքսէքլիկի վար տըր․ Կազօմէթրօնըն աղըրլըղը՝ 550 Թօնօ տըր․

Էպնիյէսի՝ 100,000 ըըըգ վէրէճէք մաքինա վէ ալէթլէրի իսթիապ էյլէր․

Ելհասըլ պալէատէքի Թաֆսիլաթ ու իյզահաթտան Թէմամէն անլաշըլաճագը իւզրէ, սայէի մուվաֆֆագիյէթվայէի հազրէթը Բատիշահիտէ վիւճուտա կէլմիշ օլան Եէտի Գուլէ կազխանէսի էն միւքէմմէլ վէ էն տոկնիշին պիր ֆապրիգա օլմուշտըր․

1881 Դեկտեմբեր 8|20 Թարիխլի գարարնամէ մուճիպինճէ Տույունը Ումումիյէի Օսմանիյէնին Թէսվիյէսի իչիւն Թախսիս օլընան վարիտաթ․

ՏՕԳՈՒԶԸՆՃԸ ՍԷՆԷ—ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 1890

ՎԷՐԿԻ	Վիլայաթ խասըլաթընըն հասըլաթը սաֆիյէսի (Ղրուշ)		Միւտիրիյէթը ումումիյէ Թարաֆընտան Թէհսիլ օլընան մէսարիֆաթ (Ղրուշ)		ՀԱՍԸԼԱԹԸ ՍԱՖԻՅԷ — Իտարէնին վիլայաթ վէ մէրքէզտէքի մէսարիֆաթը (Ղրուշ)		Լիրայի Օսմանի		Շէհրը սապըգտան տէվր (Լիրայի Օսմանի)		1890 աղուստ․ նիհայէթինէքէ (Լիրայի Օսմանի)	
ԹԻՒԹԻՒՆ—ԲՈՒՍՈՒՄԸ ՍԻԹԹԷ												
Թիւթիւն (Պագայանըն Թեսվիյեսի)												
Թուզ												
Էվրագը սահիհէ												
Միւսքիրաթ												
Պալըգ	9,347,777	75	241,603	45	9,106,174	30	88,843	65	481,724	20	570,567	85
Իբէք												
Րէժինին աէ յնի	18,750,000				18,750,000		187,500		375,000		562,500	
ԹԱԽՍԻՍԱԹԸ ՄԻՒԹԷՆԷՎՎԻԱ												
Պուլկարիսթան վէրկիսի Թային օլունընճայա գատար Թիւթիւն աշարընտան 100,000 լիրա․	367,131	49			367,131	49	3,608	30	64,606	41	68,214	71
"Կըպրըս" ֆազլըի վարիտաթընտա մահսուպէն Թիւթիւն աշարը պագիյեսիյէ կէօմրիւք իւզէրինէ վէրիլէն հէվալէլէրտէն 130,000 լիրա․												
Շարգի Րումէլի վէրկիսինտէն պագայա									51,298		51,298	
Թէնպէքի ըէսմինէ մուգապիլ կէօմրիւք իւզէրինէ քէսիլտէ օլունան բօլիչալարտան									76,013	46	76,013	46
Սըրպիսթան, Գարատաղ, Պուլկարիսթան վէ Եունանիսթանտա իսապէթ իտէն տույունատան									25,000		25,000	
Եէքիւն	28,464,908	94	241,603	45	28,223,305	49	279,951	95	1,073,641	77	1,353,593	72
ՄԻՒԹԷՆԷՎՎԻԱ												
Սանտըգտա մէվճուտ մէպլաղ իւզէրինէ ալընան ֆայիզ												
Թէպտիլը սիքքէ ֆարգը							110	66	252	11	141	45
Ճէման եէքիւն	28,464,908	94	241,603	45	28,223,305	49	280,062	61	1,073,389	66	1,353,452	27

	Ղրուշ		Լիրայի Օսմ․		Լիրայի Օսմ․	
Նիզամնամէնին 10ընճը պէնտինին 2նճի ֆըգրասընտա պէյան օլունան Թահվիլաթա մահսուպէն Թէսլիմ			295,000			
Տույունը ումումիյէ իչիւն Եվրօբայա կէօնտէրիլէն վէ ԱԹամպօլտա Թէէտիյէ օլունան մէպլաղ			828,655	57		
Տույունը Ումումիյէ մէճլիսը իտարէսինին մէսարիֆը ումումիյէսի			16,376	54		
Պանգը Օսմանիյէ վազ օլունան նագտ ալթուն վէ հիսապաթը միւխթէլիֆէ			206,458	33		
Թէպտիլ օլունմագ իւզրէ Պանգը Օսմանիյէ գօնուլան նագտ	588,935	16	5,689	37		
Մէրքէզ սանտըգընտա մէվճուտ նագտ ալթուն						
Սանտըգտա մէվճուտ Թէպտիլ օլունաճագ սիքքէ	129,481	39	1272	46	1,353,452	27

Մէճլիսը իտարէ իչիւն

Րէիս — ՎԻՆՍԱՆ ԳԱՑԵԱՐ

Միւտիրի Ումումի — ԲՐԻՆՁԻԿ

Տէրսաատէթ 3/15 Հոկտ․ 1890

---

(4)

ՍԻԼՈՒԻԱՆ

ՀԵՂԻՆԱԿ

Վ․ Մ․

ԲԱՂԴԻ ՄԷԿ ԽԱՂԸ

Տէր սափրիչը պէյին ականջէն հարցուց․—Ա՞յն է․․․

—Այո՛,—պատասխանեց Գասպարեան՝ մեր չերտը կլլելով,—բայց Ձեր տեսածներէն չէ, Ցակոբ աղա՛, այս քաղաքը դուցէ ունեցած չէ էՆ․․․ վարժապետ, անանկ չէ մի եա՛․․․

—Իրաւ է․ Տաճկերէն ալ գիտէ՞․․․

—Հա՛, Պ․ Ներսէս,—հարցուց Գասպարեան բարձր ձայնով,—Տաճկերէն ալ գիտե՞ս․․․

—Ո՛չ,—պատասխանեց Ներսէս երկար խորհելէ յետոյ—չգիտեմ․․․

—Ուրեմն՝ գործդ դժուարացաւ, Տաճկերէն գիտնալու ես՝ գէթ խօսիլ, որովհետեւ մեր աշակերտները Հայերէն չգիտեն․

Պ․ Աստուածատրեան ցնցուեցաւ․ Գաղտնիքը իմացաւ, Ներսէս ուսուցի՛չ էր, գուցէ ուսուցչապետ էր․ Սիրտը ուժգին բաղխեց, այլայլեցաւ․ այսու հանդերձ ձայնին դողդողալը զսպելով, մօտեցաւ նորա ականջին, փսփսաց․․․

—Հէ՛, հէ՛, պաշտօնակի՞ց էք․

—Այո՛․

—Ուսուցի՞չ թէ․․․

—Ուսուցիչ․

—Այստե՞ղ պիտի մնաք․․․

—Կարելի է․

—Շնորհ՛կ, լաւ տեսուչ մը պիտի ունենաս․․․ իմ վարժապետներս ինձմէ շատ գոհ են․․․ խօսէ՝ նայինք, ո՞ր տեղ ուսումառար․

—Հապա ի՞նչպէս ընենք, Պ․ Ներսէս,—հարցը կրկնեց պէյը,—դուք՝ Տաճկերէն, սաները՝ Հայերէն խօսիլ չգիտեն․

—Կը սովորեցնեմ, դրանից դիւրին ի՞նչ կայ․

—Այս քաղաքի մէջ կարելի չէ,—մէջ ընկաւ Աստուածատրեան իւր ընելիքէն գոհ դէմքով,—ես այնչա՛փ աշխատեցայ․․․

—Սէն տուր դուր,—ընդմիջեց երիտասարդը զայրոյթը սիրտը մղելով, իւր երկրացուց աղճատուած լեզուաւ,—մենք կը խօսինք ուզածնուս պէս․ Դու մեր չօճուխներուն անաստուածութիւն կը սովրեցնես տըր, նասը՞լ կըլլայ քի հայճա չէն սորվի․․․—ապա Ներսէսին դառնալով,—մենք իմացանք․․․ աղուոր մը չկյտեմ համմայ․ նասը՞լ, սրտեղ պիտոր մնա՞ս մի․

—Ցայտնի չէ՝ սիրելի՛ բարեկամ,—ընդմիջեց Գասպարեան, ապա խօսքը Ներսէսին ուղղելով—այս չուաուականին անունը Սահակ է՝ բարեկամ կըսենք, վերջը կը պատմեմ՝ թէ ինչո՞ւ այդպէս կ՚անուանենք․

—Պ․ Ներսէս տա՞նդ պիտոր պառկի, էլլէ․․․

—Այո՛, բարեկամս, պարոնը իմ սիրական հիւրս է․

—Տեաչարան պիտոր չերթա՞ս մի․

—Ո՛չ․․․ այն տեղ գործ չունի․․․

—Ես ալ «ո՛չ» կըսեմ տըր,—խորամանկ ժպտով,—մենք իմացած ենք՝ օր մեզի համար է եկած․․․ պէտք է դպրոցը մնա՛ս․

—Լաւ․ Վերջը կը խօսինք այդ մասին․

—Վերջ մերջ եօք՝ ողջոյն սեղան կերուխում․․․

Պէյը երկու խաղընկերներն առնելով դահլիճ մտաւ, իսկ Ներսէս և Աստուածատրեան մնացին տիկնոջ մօտ․

—Պարո՛ն,—հարցուց Ներսէս դաշն ձայնով,—ձեր մասին ինչո՞ւ նըպաստաւոր կարծիք չունին․

—Ինչո՞ւ մարդիկ նախապաշարուած են,—պոռաց Աստուածատրեան․

—Մի մարդ չէ կարող ընդհանուրէն սիրելի լինել,—մէջ մտաւ տիկինը,—Պ․ Աստուածատրեան գէշ չէ․․․ բայց ժողովուրդն ալ լաւ չըսեր․

—Կրո՞ղ, լէրըը,—մրմռաց Մարի Ներսէսին նայելով․

—Ներեցէ՛ք, Տիկին,—ասաց Ներսէս,—Թէպէտ Պ․ Աստուածատրեանի պատմութիւնը լսել եմ, նոյն իսկ իրանից հասկնալու համար հարցրի․ Անտարակոյս,-մի անհատ չէ կարող ընդհանուրէն սիրելի լինել, բայց և այնպէս ատելի դառնալու համար հարկաւոր են բանաւոր, այլ խօսքով, չօշափելի պատճառներ․․․ Առանց պատճառի ոչինչ չկայ, աասուծէ ցոյն իմաստասէրը․ Հետեւապէս պատճառներ կան․

—Պարո՛ն, պարո՛ն,—ոռնաց Աստուածատրեան,—փորձը պիտի լուծէ այդ հարցը․ տակաւին նոր էք, սպասեցէք․․․ տեսա՞ք այն երկու ողորմելիները, նոքա չա՛տ խաղեր պիտի խաղան և Ձեր գլխուն, պիտի զըրպարտեն՝ ինչպէս․․․

—Կը մեղանչէ՛ք, Պ․ Աստուածատրեան,—միջամտեց տիկինը յօնքը պռստելով,—զրպարտութիւն չէր, այլ՝ իրականութիւն․․․ կուրանա՞ք․

—Բայց և այնպէս․․․

—Ներումն, պարո՛ն, ինձ չես կարող պատրել․

—Իմ աչքին կատարեալ մարդիկ էին երեւում,—ասաց Ներսէս․

—Վերջը կիմանաք ոչ կատարեալ լինելները․

Սպասաւորը գալով հրաւիրեց ի դահլիճ․

Տիկինը կառաջնորդէր՝ որուն կը հետեւէր Պ․ Աստուածատրեան, իսկ Ներսէս մտախոհ՝ օրիորդի հետ կերթար․ Մարի չնորհալի ձեւերով կը յայտնէր իւր խոր յարգանաց հաւատիքը․ Կը խօսէին տարբեր խնդիրներու վրայ․ Բարեկրօն գոհ դէմքով կը ծխէր․ Սափրիչը կը քննէր Ներսէսը, Մարի վերջինին համար բերեց մի թիկնաթոռ և մի աթոռ էլ ինքն առնելով նստեցաւ նորա մօտ․

—Մարի՛, աղջի՛կս,—հրամայեց Գասպարեան,—մի՛ նստիր, գնա՛ երգարանդ բեր, կ՚երեւի թէ Պ․ Ներսէս լաւ ձայն ունի, կարող է մասնակցիլ քեզ․․․

—Մարի անմիջապէս վեր ելաւ, բերեց երգարանը, պատրաստեց դաշնակը, Ներսէսը նուագելու հրաւիրելով․

(Շարունակելի)

ԳԸՋԸԼ ՎԱՍԻՑԷԹՆԱՄԷ

Գունտան ագոէժ կաղէթամըզըն Թիւրքճէ ԹէՖրիգա գըսմընտաանէյը օլընան ԳԸՋԸԼ ՎԱՍԻՑԷԹՆԱՄԷ նամ հիքեայէի նէֆիսէ վէ մուֆասսալէ՝ 832 սահիֆէտէն միւրէքքէպ ճէ սիմ պիր քիթապ չէքլինէ վազ օլընարագ պու քէրրէ մէվգիի ինթիշարէ չըգարըլմըշ օլմաղլա, Պաղչէ Գաբուսընտա սուքը Պօղոս վէ Յակոբ աղալար իլէ պիլճիւմլէ քիթապճը տիւքքեանլարընտա վէ ուսում կաղէթա սաթըճըլարընտա 15 ղր. ֆիյաթլա ֆիրուխթ խ...մէքտէ օլտուղը իլան օլընըր։

Իչպու րօմանըն ասըլ մէրքէզը ֆիրուխթը՝ Պաղչէ Գաբուսընտա Նէմչէ վաբօր գումբանեասը աճէնթէխանէսինին իսմ գաթընտա վագը Թօրոսեան Զարեհ էֆ. նին քիթապճը մաղազասը տըր։

ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ

ԵՎՐՈՊԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Լօնտրա 21 հոկտ.

Ինկիլ. էսհամը Ինկ. Լիր.	94-13/16
Օսմ. էսհամը աչըլըտը	18-
» » գարանտը	17-15/16
» » Սէրի Ա	41-
» » » Գ	2-7/8
» » » Տ	17-7/8
Մթօման 1871	94-3/4
Օսմանլը Պանգասը	14 1/2
Րուսիա խաթիգրապը	107-1/4
Մըսըր տույ. մութթահըտէ	96-5/8
» իմթիյազը	101-1/2
Տաիրա Սանիյէ Մըսըր	9-1/2
Իսպանիա խաթիգրապը	102
Պուլկար խաթիգրապը	
Գամպիօ Բարիզ 3 այ վատէ	25-52-10

Բարիզ 21 հոկտ.

Ֆրանս. էսհ. 3 % Ֆր.	94-
» » 4 1/2 %	106 47 1/2
Եէնի Օսմ. էսհամը աչըլըտը	18-30
» » » գարանտը	18-30
[illegible]	
Սէրի Գ.	25-
» Տ.	18 25
Րումէլի շըմէնտըֆէրի	79 25
Օսմանլը Րէժիսի էսհամը	313 75
» Պանգասը	6 1937 1/2
Գրէտի Լիօնէ	772 50
Գրէտի Ֆօնսիէ	1290-
Ֆօնթուար տ'Էսգօնթ	-
Սիւվէյշ ագսիօնը	2387 50
Իթալիա էսհամը	4 10
Մըսըր ֆօնտ. մութթահըտէ	492 50
Բօօրճէ Թիւրքի	409 37 1/2
Տուսեան 3 % 1879	473 75
Գամպիօ 3 այ վատէ	25-29

Վիէննա 21 հոկտ.

Լօնտրա իւզէրինէ գամպիօ	118-20
Րումէլի շըմէնտըֆէրի ֆի.	37-40
Օսմանլը Րէժի ագսիօնը	135-

ՂԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Էսհ. ում. տիւն ազչ. գար.	19-26
» » » էն եիւքսէք	19 25
» » » էն աշաղը	19-28
Պու ... աչըլըշ գ. ք.	19-24
Թահվիլաթը Օսմանիյէ	80-12
» » » էն եիւքսէք	80-10
» » » էն աշաղը գ. ք.	8 -22
» » » աչըլըշ	80-18
Սէրի Ա.	40 30
» Գ.	23-10
» Տ.	19 24
Րումէլի շըմէնտըֆէրի	78-50
Աղչէ ֆարգը	8-
Րէրոր Ղրշ.	-
Հէվալէսիզ »	35-

ՊԱՆԳԱ ԱԳՍԻՕՆԼԱՐԸ

Գրէտի Ժէնէրալ	9-25
Սթամպոլ պանգասը	6 33
Սօսիէթէ Ժէնէրալ	5-04
Թրամվայ	5-20

ԱԳՉԷԼԷՐԻՆ ՖԻՑԱԹԸ

Օսմ. լիրասը 100 ղրշ. տան	Ղըշ. Բշ.
Պէյազ մէճիտիյէ ֆարգը	108-
Մէթալիք »	100-
Պէշլիք »	102-30
Ալթըլըգ »	102-30
Ինկիլիզ լիրասը	100 06
Ֆրանսըզ ալթունը	87 13
Բօլ	91-20
Գրէմից ալթունը	51-15
Գարպօն գայմէսի	7-60

ԹԱՄՖԻՑԷ ՔՍԱՂԸՏԸ

20) լիք քեաղըտ	-
50) » »	12 30
100) » »	-
500) » »	-
1000) » »	-
10000) »	-

ԻԼԱՆԱԹ

ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ

ճանիպը ալիսինտէն.

(Նումէրօ 25)

Պէչինճի օրտուի հիւմայուն իչիւն միւնագասատա օլան ոն եէտի պին չիֆթ Լիվատից չօրապըրըն պիր չիֆթի իւչ ղըշ. երիմի ալթօրթ բարաջա օլարագ թալիպի էօհտէսինտէ օլուպ, Թըշրինի էվվէլին ոն իւչիւնճիւ կիւնիւ գարարը վէրիլէճէյի իլան օլընըր.

3—2

ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ

ճանիպը ալիսինտէն

(Նումէրօ 23)

Սէլանիք ֆըրգասընա մէրպութ Սթրումճա վէ Քէօփրիւ մէվգըլէրինտէքի ասաքիրը Շահանէ իչիւն միւպայէա օլընաճագ պիր սէնէլիք էբ գաղըն իթասընա թալիպ օլանլարըն՝ Թարիխը իլանտան իթիպարէն պիր հաֆթայա գատար մագամը Սէրասքէրի Լէվազըմաթ տաիրէսինէ կէլմէլէրի.

3—2

ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ

ճանիպը ալիսինտէն

(Նումէրօ 24)

Նապլուս վէ միւլհագաթընտա պուլընան ասաքիրը Շահանէ իչիւն պիր սէնէլիք օլմագ իւզրէ միւպայաա օլընաճագ էրզագը միւթէնէվիանըն իթասընա թալիպ օլանլարըն՝ Թարիխը իլանտան իթիպարէն պիր հաֆթայա գատար մագամը Սէրասքէրի Լէվազըմաթ տաիրէսինէ կէլմէլէրի.

3—2

ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ

ճանիպը ալիսինտէն

(Նումէրօ 26)

Ասաքիրը Շահանէ իչուն միւպայէա օլընաճագը պիտէֆսած իլան գըլընան բիրինճին պու քէրրէ իճրա գըլընան միւնագասասընտա Մըսըր Մուղարպէն Րէչիտ բիրինճինին պէհէր ճէսիտը գըյէսի եէլմիշ, վէ Մըսըր Ֆայում բիրինճինին պէհէր գըյէսի ալթմըշ սէքիզ, վէ Ինկիլիզ բիրինճինին պէհէր գըյէսի էլլի բարաջա թալիպի էօհտէսինտէ օլուպ, իչպու Թըշրինի էվվէլին ոն իւչիւնճիւ ճումա էրթէսի կիւնիւ գարարը գաթիսի իճրա գըլընմագ, վէ ոն պէշինճի բազար էրթէսի կիւնիւ տախի եիւզտէ պէշ թէնզիլի գապուլ խուլմէք իւզրէ թէքրարպիլմիւնագասա մէզգիւր բիրինճլէրտէն հէր հանկըսընըն ֆիյաթը մաթլուպ օլան տէրէճէյէ թէնէզզիւլ իտէր իսէ օլ ճինս բիրինճ միւպայաա օլընաճագընտան, իթասընա թալիպ օլանլարըն մագամը Սէրասքէրի Լէվազըմաթ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլընըր.

ֆի 9 Թըշրինի էվվէլ 306

3—1

Սահհաֆ էսնաֆընտան միւֆլիս հիւսէյին հիլմի զիմմէթինտէ ալաճագը օլանլարըն՝ Տանուննամէի Թիճարէթին 170ինճի մատտէսի մուճիպինճէ ալաճագլըլարըն տէֆթէրինի Թանզիմ իլէ տաիմի սինտիգլէրին ինթիխապ վէ Թայինի հագգընտա իսթիշարէ օլընմագ իւզրէ իչպու Թըշրինի էվվէլին 24ինէ միւսատէֆ օլան չարշէնպէհ կիւնիւ սաաթ 6 րասաթէլէրինտէ մահքէմէի Թիճարէթը Պահրիյէ իֆլաս օտասընա կէլմէլէրի իլան օլընըր.

միւժ գօմիսէր

[illegible]

Մէրհում Միտհաթ բաշա վէրէսէսինին՝ սաբրաֆլար քէթխուտասը միւթէվէֆֆա Բաքալ օղլու Գէորգ էֆ. վէրէսէսի զիմմէթինտէ Իզմիրի մէճլիսը Թիճարէթտէն վէրիլէն զուրբէի ճէմազի իւլ էվվէլ սէնէ 306 Թարիխլի իլամ մուճիպինճէ ալաճագը օլան աղչէնին Թէսվիյէսի իչիւն պուհտան աղոէժ մէվգըի միւզայէտէյէ գօնուլան Եէնիգաբուտա Քէմաթիփ Գասըմ մահալլէսինտէ Եէնի մահալլէ ճատտէսինտէ 28 նումէրօլը տէէրը իլէ, ֆէվգանի վէ թահթանի 15 օտա վէ 2 սուֆա վէ 1 մաթպախ վէ 2 գուրնալը պիր համմամ վէ միւշթէմիլաթը սաիրէյի հավի պիր պապ սահիլխանէնին նըսֆ հիսսէսի՝ Օսմանլը լիրասը 100 ղրշ. հիսապըյլա 16000 ղրշ., վէ Մահմուտ բաշատա Թարագճըլար սօգագընտա 1 նումէրօ իլէ մուրագգամ պիր պապ օտանըն թէմամը՝ 1200 ղրշ., վէ եինէ Մահմուտ բաշատա Տայէ Խաթուն մահալլէսինտէ Թարագճըլար ճատտէսինտէ 93 նումէրօլու տիւքքեանըն նըսֆ հիսսէսի՝ 2200 ղրշ. վէ մէզքիւր ճատտէտէ 95 նումէրօլը տիւքքեանըն նըսֆ հիսսէսի 1700 ղրշ. վէ Իւսկիւտարտա Իճատիյէտէ Զամըճա ճատտէսինտէ 6 վէ միւքէրրէր 6 նումէրօլարըյլա մուրագգամ 3 գըթա արսա իլէ իքի գըթա քէօշք վէ թէամրօ մահալլինին նըսֆ հիսսէլէրի՝ 30000 ղրշ. վէ եինէ Իւսկիւտարտա Թօփխանէլի օղլու ճատտէսինտէ 28 վէ 59 նումէրօլարըյլա մուրագգամ մա պաղ 2 պապ քէօշք մահալլինին նըսֆ հիսսէսիյլէ տիքէր պաղ մահալլինին թէմամընտա 7 հիսսէ իթիպարըյլա 1 հիսսէսի՝ 60000 ղրշ. վէ Մագրի գարիյէսինտէ վաբօր իսքէլէսինտէ Սագըզ Աղաճը ճատտէսինտէ մա խանէ 1 կաղինօ իլէ մու[illegible] մուխէրէն իւզէրինէ պիր գըթա ա[illegible] լոս վէ քէօմիւրճիւ տիւքքեանը վէ տիքէր պիր պապ խանէ ինչա օլընմըշ օլան ալէլթաժմին 10-12000 զըրաը աթիգտէն իպարէթ պուլըպան վէ մուզատէմա 1 բուպ հիսսէսի միւզայէտէյէ գօնըլմըշ օլան պիր գըթա արսանըն տիքէր 1 բուպ հիսսէսի՝ 59000 ղրշ. պէտէլլէր իլէ թալիպի էօհտէսինտէ գալմըշ վէ Թարիխը իլանտան իթիպարէն 31 կիւն եանի Մագրի գարիյէսինտէ վագը մա միւշթէմիլաթ արսա հիսսէսի իչիւն կէլէճէք Թըշրինի սանինին 9ընճը ճումա կիւնիւ սաաթ 10ա գատար, վէ Թօփխանէլիօղլու ճատտէսինտէ 28 վէ 59 վէ Զամըլըճա ճատտէսինտէ միւքէրրէր 6 նումէրօլը պաղ վէ քէօշք վէ արսա վէ Թէամրօ մահալլէրի հիսսէլէրի իչիւն չէհրը մէզքիւրըն 11ինճի բազար կիւնիւ քէզա սաաթ 10ա գատար, վէ Մահմուտ բաշատա Թարագճըլար ճատտէսինտէ 93 վէ 95 նումէրօլը տիւքքեանլար հիսսէլէրիյլէ, մահալլը մէզքիւրտէ Թարագճըլար սօգագընտա 1 նումէրօլը օտանըն Թէմամը իչիւն եինէ չէհրի մէզքիւրըն 14իւնճիւ չարշէնպէհ կիւնիւ սաաթ 10ա գատար, վէ Եէնի գաբուտա Եէնի մահալլէ ճատտէսինտէ 28 նումէրօլը տէէրը իլէ մա միւշթէմիլաթ սահիլխանէ հիսսէսի իչիւն չէհրի մէզքիւրըն 18ինճի բազար կիւնիւ սաաթ 10ա գատար մուզայէտէլէրի իճրա իլէ 100տէ 5 զամմ գապուլ օլընմագ, վէ զիքր օլընան էյամ վէ էվգաթտէ մէզքիւրէտէ սօն միւզայէտէլէրի պիլիճրա գարարը գաթիսի վէ ֆէրաղլէրը Թալիպլէրի էօհտէլէրինէ կէչիրիլմէք մուգարրէր պուլընմըշ օլտուղընտան, վէ անտէն սօնրա հէրնէ զամմ վուգու պուլուր իսէ գապուլ օլընմայաճաղընտան, 100տէ 5 զամմըյլա թալիպ օլանլարըն վէ տահա զիյատէ մալումաթ ալմագ իսթէյէնլէրին մէզքիւր միւտտէթլէր զարֆընտա մահքէմէի Թիճարէթը Պահրիյէ տաիրէսինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի վէ էվգաթը մէզքիւրէտէ մէզքիւր մահալլէրտէ հազըր պուլունմալարը իլան օլընըր.

8 Թըշրինի էվվէլ 306

Միւֆլիս գասապ Նաում Իլիատինին չէրիքի Ֆիլիպ վէլէտը Թանաշըն Թահթը իտարէսինտէ պուլընան Պէյօղլընտա Ինկիլիզ սէֆարէթի զուգագընտա Համալ պաշը սօգագընտա 30 նումէրօլը գասապ տիւքքեանընըն միւսատէֆը [illegible] ճարընտան պագիյէ օլան 3 այ իչին պէշթիմալլըղընըն եանի միւտտէթը մէզքիւրէ չէրէֆիյէսինին միւզայէտէսի մահքէմէի Թիճարէթը Պահրիյէ ճանիպինտէն գարար վէրիլմիշ օլտուղընտան պէր մուճիպը գարար միւտտէթը մէզքիւրէ [illegible]րէ պէշթիմալլըղընա թալիպ օլանլարըն վէ տահա զիյատէ մալումաթ ալմագ իսթէյէնլէրին իչպու Թըշրինի էվվէլը րումինին 11ինճի բէնճշէնպէհ կիւնիւ սաաթ 3ունէ պէշէ գատար մէզքիւր տիւքքեան պէշկեաճընտա հազըր պուլընմալարը՝ մահքէմէի Թիճարէթ իճրա տաիրէսինտէն իլան օլընըր.

9 Թըշրինի էվվէլ 306

Տէրսաանէտէ Պէյօղլու Եէնի խանտա 41 նումէրօլը մաղազատա սաքին Թիւճճարտան Բանտէլաքի Էքինճի օղլունըն իֆլասընա Իքինճի մահքէմէի Թիճարէթտէն հիւքմ օլընարագ, խուսուսաթը իֆլասիյէսինին րուչէթի զըմընտա մահքէմէ զապթ քեաթիպը էվվէլի Միխալաքի էֆ. իլէ քէթէպէտէն Բահրի էֆ. մուվագգաթ սինտիգ թային գըլընմըշ օլտուղլարընտան, միւֆլիսը մէզքուրտա զիմմէթինտէ ալաճաղը օլանլարըն Տանուննամէի Թիճարէթին 170ճի մատտէսի մուճիպինճէ մուխիլէչիւմ մուվագգաթ սինտիգլէր Թարաֆընտան Թանզիմ օլընաճագ րաբօրթօ գրաաթ օլընտուգտան սօնրա էսալէթէ Թահվիլլէրի վէ խաթըմ եէնիտէն սինտիգ ինթիխապը հագգընտա իսթիշարէ օլընմագ իւզրէ, իչպու 1306 սէնէսի Թըշրինի էվվէլինին 22ինճի բազար էրթէսի կիւնիւ սաաթ 7տէ Իքինճի մահքէմէի Թիճարէթէ կէլմէլէրի իլան օլընըր.

ՖԼՕՐԻՕ ՎԷ ՌՈՒՊԱԹԹԻՆՕ ՆԱՄ

ԻԹԱԼԻԱ ԳՈՒՄՊԱՆԵԱՍԸ

Հէր բազար էրթէսի Տէրսաանէթտէն հարէքէթլէ Սուլինա, Կալաց վէ Իպրաիլէ կիտէր.

Հէր բազար էրթէսի Տէրսաանէթտէն հարէքէթլէ, պիր հաֆթա Իզմիր վէ տիկէր հաֆթասը Սէլանիք Թարիգլէրի իլէ Գալէսի-Սուլթանիյէ, (Իզմիր, Սէլանիք), Բիրէա, Գաթանեա, Մէսինա, Բալէրմօ, Նաբօլի, Լիվօռնօ վէ Ճէնովա Թարիգլէյէ Մարսիլեայա միւվասէլէթ օլունըր. քէզա Թարապլուսը-Ղարպ, Թունուզ վէ Մալթա իչիւն պու Թարիգ իլէ էշեա վէ էշխաս գապուլ օլունըր.

Հէր չարշէնպէհ կիւնլէրի Տէրսաանէթտէն հարէքէթլէ Բիրէա, Պրինտիզի, Պարի, Անգօնա, Վէնէտիք իսքէլէլէրինէ ուղրայարագ Թրիէսթէյէ մուվասէլէթ իտէր. քէզա Թարապլուսը-Ղարպ, Թունուզ վէ Մալթա իչիւն աքթարմա Թարիգէյլէ էշեա գապուլ օլունըր.

Հէր բէնճշէնպէհ կիւնլէրի վագթը զաւալտէ Տէրսաանէթտէն Օտէսսայա միւթէվէճճիհէն հարէքէթ իտէր.

Շիրքէթը մէզգիւրըն աճէնթէխանէսի Ղալաթատա Սիթէ-Ֆրանսէզ նամ խանտա 46 նումէրօլը մաղազա օլուպ, եօլճու վէ Թիւճճարանա սուհուլէթ օլմագ իչիւն Պաղչէ-Գաբուսընտա 56 նումէրօլը չիւպէ աճէնթէխանէսինտէ Իլիա Բարաթեանի էֆէնտիյէ միւրաճաաթ օլընմասը լազըմ կէլիր.

ԻՆԿԻԼԻԶ ՎԷ ՖՐԱՆՍԸԶ ԷՄԹԱԱՍԸՆԱ

ՄԱԽՍՈՒՍ ՊԼԷՕՑԻՒՔ ՄԱՂԱԶԱ

ԱՆԹՈՒԱՆ ԳՕԳՕԼԱԹՕՍ

Ղալաթատա Թիւնէլ [illegible] Ն° 28-30

ՍԷՐԿԻԻ ՈՒՄՈՒՄԻ ՎԷ ՊԼԷՕՑԻՒՔ ՄԷՋԱՏ

Մ. ԱՆԹՈՒԱՆ ԳՕԳՕԼԱԹՕՍ գըշ մէվսիմինին Թէգարրուպը միւնասըպէթէյլէ մաղազալարընա քիւլլիյէթլի վէ էնվաը չէշիտ էմթաա, մէսէլա՝ Թիւլթէ, շալ, Թէօշէմէ գումաշլարը, գաստօր չուհա, Ֆրիզէ, պլանքէթ, հազըր վէ արշընլա ֆանելա, եունը էօրթիւ, եունը չօրապ, Ամէրիգան պէզլէրի, մասամօլ, գաթընլարա մախսուս կիւզէլ գումաշլար վէ տահա պին նէվի էմթաա վէ էնվաը խալըլար կէթիրթմիշ վէ Թէտարիք իթմիշ օլտըղընը միւթէաասըտ միւշթէրիլէրինէ իլան իթմէքլէ միւֆթէխիր տիր.

Մ. Անթուան Գօգօլաթօս՝ միւշթէրիլէրին տայմաքի կիւսի քէնտի մաղազալարընա միւրաճաաթ իտուպ, ալըշ վէ նէֆիս վէ րէգապէթ գապուլ իթմէզ տէրէճէտէ էհվէն մալ միւպայէա իտէճէքլէրինի իւմիտ իթմէքտէ տիր.

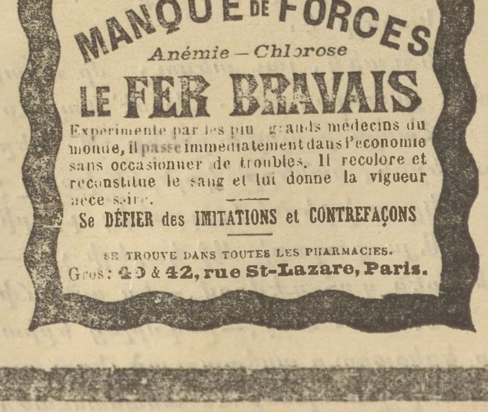

	Ղըշ.	Բշ.
Պէհէրի 250 վարագլը Թէզքէրէ վէ սաիրէ տէֆթէրի	42	50
» 100 » ժուրնալ »	3	40
» 300 » » »	15	60
» 100 » Նումէրօ »	5	50
» 200 » »	7	80
» 100 » մագպուզ իլմուխապէրի	50	12
Վազիֆէ վէ մաաշ գօչանը	4000	13
Տուակիւլ գօչանը	600	10
Սալիյէ գօչանը	1500	8

Էվգաֆը հիւմայուն խազինէսինէճէ թապ իթտիրիլէճէք օլան պալէտաէ մուրագգամ 9 գալէմ տէֆաթիր վէ սաիրէ զիրլէրինտէ մուրագգամ ֆիյաթ իլէ Թալիպի էօհտէսինտէ պուլընտուղընտա վէ չէհրը հարիի րումինին 13իւնճիւ ճումա էրթէսի կիւնիւ սաաթ 9 1/2ա գատար հէր գաչ բարա վէ 15ինճի բազար էրթէսի կիւնիւ քէզալիք սաաթ 9 1/2ա գատար 100տէ 5 Թէնզիլ օլունուր իսէ գապուլ օլունաճաղընա պինաէն, Նօզսանըյլա Թապ իթմէք վէ տահա զիյատէ մալումաթ ալմագ իսթէյէնլէրին մէճլիսը իտարէի Էվգաֆա միւրաճաաթ էյլէմէլէրի իլան օլունուր.

6 Թըշրինի էվվէլ 306 3—3

ՍԹԱՄՊՕԼՏԱ ԵԷՆԻ-ՃԱՄԻ ԶԻԼԻՆԿԻՐԼԷՐ ՃԱՏՏԷՍԻՆՏԷ

ՖԸՆՏԸԳԼԵԱՆ ԽԱՆԸՆԸՆ ԳԱՐՇԸՍԸՆՏԱ 40 ՆՈՒՄԷՐՕԼՈՒ

ՍԱԱԹՃԸ ՄԱԳՈՒԼԵԱՆ ԳՐԻԳՈՐ ԷՖԷՆՏԻՆԻՆ

ՄԱՂԱԶԱՍԸ

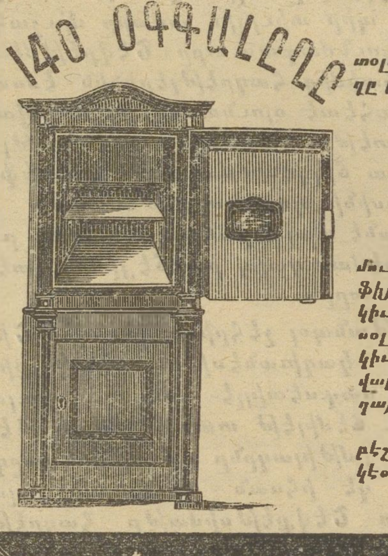

Մէզգիւր մաղազատա էհվէն սուրէթտէ վէ Թէվիզ տօլապ բէնկինտէ տէմիր գասալար սաթըլմագտա օլտուղը իլան օլընըր.

աղըրլըղը	140	գըյէլիք	լիրաի	Օսմանի	7
»	200	»	»	»	9
»	260	»	»	»	11
»	320	»	»	»	13
»	400	»	»	»	16
»	480	»	»	»	19

Մագուլեան էֆ.նին մաղազասընտա ալէս եաղմուր մուհաֆըզլարըն հէր նէվի գայէթ էհվէն վէ մագթու ֆիյաթըլարըյլա սաթըլըղտա օլտուղը կիպի, ալթուն վէ կիւմիւշ բագ ֆօն վէ նիքէլտէն ճէպ սաաթլարը վէ գօնսօլ իւզէրինէ գօնուլաճագ վէ տուվարա ասըլմագ իւզրէ կիւնտէ, իքի կիւնտէ վէ հաֆթատա պիր գուրուլըր էնվաի ճինս սաաթլար կէրէք Թօբտան վէ կէրէք Թանէ իլէ գայէթ էհվէն սուրէթտէ ֆիրուխթ խումոքտա տըր.

Թաշրալարտան կէլէճէք օլան սըբարիշլարըն պէտէլի բէշինէն կէօնտէրիլմէլի հալտէ, իւթէնիլէճէք մալլէր կէօնտէրիլիր.

ԲԱՆԸՐԷ ՀԱՊԼԱՐԸ

ԷՕՔՍԻՒՐԻՒՔ ԻՉԻՆ

25 սէնէտէն պէրու մէվճուտ օլան իչպու հապլար [բաստիլլէր] նէֆէս պօրուլարըն կէրէքլանմասընտան վէ եախօտ սըրթընտան նէչէթ իտէն էօքսիւրիւկի սէրիան տէֆ իտէճէք էն մուէսսիր իլաճ տըր.

Պու հապլար՝ վէրէմին պաշլանկըճընտա, սըրտ պօնգիթէն, պօղազ խաստալըղընտա վէ ագ ճիյէր իւֆիլէնմէլէրինէ տախի ֆայտէ իտէր.

Պու իքի իլաճլարըն տա սուրէթը իսթիմալլէրի իչիւն պիրէր պիրէր Թալիմաթնամէլէրի վար տըր.

Տէրսաանէթտէ մէրքէզը ֆիրուխթը՝ Պէյօղլունտա Տօղրու եօլտա Ղալաթա Սէրայը մէյտանընտա Ն. ԹԷՕՏՕՐԻՏԷՍԻՆ 244 նումէրօլը «Մէրքէզ էճզախանէսի» տիր [Ֆարմասի Սանթրալ].

ԲԱՆԸՐԷ ԽԻԼԱՍԱՍԸ

ԹԷՄԻԶԼԷՆՄԻՇ ԳԱԹՐԱՆՏԱՆ

Ագ ճիյէր իւֆիլէնմէլէրինէ, պրօնշիթէ, եաբըշըգ էօքսիւրիւկէ, վէրէմ պաշլանկըճընտա, մէսանէ վէ իւտրար եօլը վէ մէյտէ իւֆիլէնմէլէրինէ գարշը պիր մուէսսիր տիր.

«Բանըրէ Գաթրան խիլասասը» տիկէր գաթրան Թէրքիպլէրինտէն իւսթիւն տիր, Նասըլ քի [illegible] խիլասասը [illegible].

«Բանըրէ Գաթրանը» իւչ միւթէթիլէֆ սուրէթտէ սաթըլըր.

Սու իչինտէ պիրէր գաշըգ ալմագ իւզրէ սուլու «խիլասասը».

Լէզզէթլի «Հապլարը.»

Տիչլէրտէն գուլլանըլմագ իւզրէ խասսաթէն Թէրթիպ օլունմըշ «Իչթիգանլը».

ԱԼԹՈՒՆ ՄԻՏԱԼԵԱ

Բարիզ Սէրկիի Ումումիյէսինին հէյէթը ատըլը ումումիյէսի՝ Մ. ՔԷՄԷՐԻՔԻՆ ԷԹ ԽԻԼԱՍԱՍԸՆԱ Ալթուն Միտալեա իթա իթմիշ տիր.

Վիէննատա Լուտվիկ, Վիլեպատտէնէ Ֆրէտէնիուս, Միւնխ Թէբրա Ֆէօնիկ, Պօննտա Սթիւձէրնամ մուալլիմլէր Թարաֆընտան Մ. ՔԷՄԷՐԻՔԻՆ ԷԹ ԽԻԼԱՍԱՍԸ [Բէբթօնտը Վիանտը քէմէրիք] իւզէրինէ իճրա օլունան ամէլիյաթը Թահլիլիյէ [անալիզ] մուճիպինճէ Մ. ՔԷՄԷՐԻՔԻՆ ԷԹ ԽԻԼԱՍԱՍԸՆտա 100տէ 18 գատար «ալպիւմին» վէ 100-տէ 39 ՊԷՊԹՕՆ [էթ խիլասասը] մէվճուտ տըր.

Պունտան տիկէր քէօֆթէի էթ խիլասալարընտան զիյատէ պէսլէյիճի մատտէլէր պուլունմայուպ, պունտան մաատա պիր տէ կիւզէլ հէզմ օլունուր վէ գօգուսը վար տըր. «Ալպիւմին» ալմագ իգթիզա [illegible] սէրթ հալինտէ եէնիլէմէտիկի Թագտիրտէ, Քէմէրիք էթ խիլասասը բէք միւնասիպ տըր.

Մ. Քէմէրիքին Բէբթօնը (էթ խիլասասը) էճզաճըլարտա բէքէրլէնտէ վէ Սթամպօլտա Պիւյիւք Եէնի խանտա 4 վէ 7 նումէրօտա Թօբտան ֆիրուխթ օլունըր.

ՖԻԼԹՐԸ ՄԱՂԷ

ՆԱՄ ՆԷՎԻՃԱՏ ՍՈՒ ՍԻԻՉԿԷՉԻ

Բասթէօր նամ զաթը միւճէրրէպ Թարաֆընտան իխթիրա խուլմըշ օլան վէ մուզիրրը սըհհէթ սուլարտագի միքրօպլարը իզալէյէ մախսուս պուլունան մէզքիւր սիւզկէչլէր իլէ 1885տէ Բարիզտէ պէլէտիյէ իսթիհզարխանէսինտէ քեամէն իճրա Թէճրիպէ օլունարագ, սիւզկէչտէն վագ օլընմայան վէ պիր միքեապ սանթիմէթրօ համմինտէ պուլունան սուտա 2100 միքրօպ պուլունտուղը կէօրիւլտիւկի հալտէ, մէզքիւր սիւզկէչ իլէ սիւզիւլէն օ մըգտար սուտա հիչ պիր միքրօպ պուլընմատըղը՝ միւշահէտէ օլունմուշ տըր.

Իչթէ պու վէճհլէ պիթթէճրիպէ բէք չօգ Ֆայտէլէրի Թէհագգուգ իտէն մէզքիւր սիւզկէչլէր՝ Ղալաթատա Բէնճէնլիկ Բազարընտա Մ. Տալմասըն 15 նումէրօլու մաղազասընտա վէ Պէյօղլընտա Տօղրու եօլտա Մ. Վէրտուննըն 482 նումէրօլու մաղազասընտա պուլընըր.

HAMBURC MUNICH UNITED

ՀԱՄՊՈՒՐԿ վէ ՄԻՒՆԻԽ

ԵԱՆԿԸՆ ԳԱՐՇԸ

ՄԻՒԹԹԷՖԻԳ ՍԻԿՈՒՐԹԱ ԳՈՒՄՊԱՆԵԱԼԱՐԸ

Սէրմայէ	Ֆրանգ	8,000,000
Իհթիյաթ աղչէսի 1889 յունիս սօնընա գատար	»	5,604,722
Սէնէվի հասըլաթ » » » »	»	12,773,779

Պու շիրքէթլէր՝ ՔԷՖԱԼԷԹԸ ՄԻՒԹԷՖԱԳԻԼԷ ԻԼԷ վէ էհվէն ֆիյաթլա մաղազալար վէ խանէլէր վէ պուլունարտա պուլունան մալ վէ էմթաա վէ էշեա սիկուրթա իտէրլէր.

Տէրսաանէթտէ վէքիլը մութլագ

Սթամպօլտա Պաղչէ Գաբուսընտա Անանիատի խանընտա ԳԱՌՆԻԿ ԱՍՏՈՒԱԾԱՏՈՒՐ

ՖՐԱՆԳՖՕՐԹՈՒԱԶ

ՏԷՆԻԶ ՍԻԿՈՒՐԹԱ ԳՈՒՄՊԱՆԵԱՍԸ

Սէրմայէ ֆրանգ 6,250,000 Իհթիյաթ աղչէսի ֆրանգ 1,270,300

Պու Գումբանեա՝ վաբօր վէ եէլքէնլի կէմիլէրէ եիւքլէթիլէն էմթաա վէ մալլարը վէ բօսթա վէ Նագտիյէ գումբանեալարընա Թէսլիմ օլունան զիյգըմէթ էշեա վէ աղչէ կրուբօլարընը էհվէն ֆիյաթ վէ շէրաիթլէ սիկուրթա իտէր. Եէտի մէզքիւրէ իւզէրինէ մէզապիրը քիւլլիյէ սիկուրթա իտէպիլմէք իչիւն պու Գումբանեա՝ Էվրօբատա 13 էմին սիկուրթա գումբանեասըյլա պիրլէշմիշ օլուպ, մուէսսէսաթը մէզքիւրէնին սէրմայէ վէ իհթիյաթ աղչէսի

100,000,000 ֆրանգտան զիյատէ տիր.

Թէքմիլ Թիւրքիա իչիւն վէքիլը մութլագ